

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 76 stemmer (V, DF og KF) mod 11 (SF og EL); 29 (S) stemte hverken for eller imod.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

25) Tredje behandling af lovforslag nr. L 202: Forslag til lov om ændring af universitetsloven og lov om Højteknologifonden. (Mulighed for afskæring af klageadgang)

Af videnskabsministeren (Helge Sander). (Fremsat 31/3 2006. Første behandling 27/4 2006. Betænkning 24/5 2006. Anden behandling 31/5 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 112 stemmer (V, S, DF, KF, RV, SF og EL) mod (ved en fejlfestemning) 1 (V).

Kl. 11.45

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Tredje behandling af lovforslag nr. L 228: Forslag til lov om ændring af lov om registreret partnerskab. (Frihed for folkekirken og andre trossamfund for at medvirke ved indgåelse af registreret partnerskab).

Af Lissa Mathiasen (S), Simon Emil Ammitzbøll (RV), Kamal Qureshi (SF), Majbrit Berlau (EL) og Jørgen Arbo-Bæhr (EL).

(Fremsat 7/4 2006. Første behandling 4/5 2006. Betænkning 18/5 2006. Anden behandling 23/5 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget forkastedes, idet 49 stemte for (S, RV, SF og EL), 62 imod (V, DF og KF).

Den næste sag på dagsordenen var:

27) Tredje behandling af lovforslag nr. L 170: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Præcisering af folkeskolens formål, ekstra timer i dansk og historie, elevplaner, offentliggørelse af landsresultater af test, præcisering af det kommunale ansvar samt etablering af nyt råd for evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 1/3 2006. Første behandling 28/3 2006. Betænkning 9/5 2006. Anden behandling 18/5 2006. Tillægsbetænkning 23/5 2006).

Der var stillet 11 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Margrethe Vestager (RV):

Det Radikale Venstre har fremsat en række ændringsforslag. Det har vi gjort af fire hensyn.

For det første har vi gjort det for at fastholde den klare, målrettede formålsparagraf, som vi har, i stedet for at reducere læring til kundskaber og færdigheder med fem diffuse formål.

For det andet har vi gjort det, for at de obligatoriske statslige test, som vi ikke kan forhindre gennemførelsen af, rettes ind i skolen for at understøtte det pædagogiske arbejde frem for at blive et redskab til statens indirekte sammenligning og kontrol.

For det tredje har vi gjort det, for at det tilsynsarbejde, som kommunerne er forpligtet til, gennemføres, som kommunalbestyrelsen vil have det, og ikke som staten vil have det.

For det fjerde har vi gjort det, for at det råd, som ministeren gerne vil have, også giver råd i offentlighed og gør det på baggrund af uafhængig sagsbehandling, i stedet for at en snæver ministerudnævnt kreds rådgiver ministeren på baggrund af ministeriets sekretariatsbetjening.

Hvorfor er det vigtigt, om folkeskolen har den ene eller den anden formålsparagraf? Der er jo mange af ordene, der går igen i den paragraf, som regeringen har foreslået. Det er meget vigtigt, fordi det gør en forskel, om kundskaber, færdigheder, udtryksformer og arbejdsmetoder er vejen til den enkelte elevs alsidige personlige udvikling, eller om det kun er kundskaber og færdigheder, der sættes i centrum, og at det sker i forhold til fem forskellige mål, hvor elevens udvikling kun er et af de fem.

Det er vigtigt at have en formålsparagraf, fordi den er omdrejningspunktet for forståelsen af skolen. Og her må man nok sige, at forligspartierne er uenige med hinanden. Dansk Folkeparti siger med bemærkelsesværdig klarhed, at skolens klare prioritering skal være færdigheder og kundskaber, endda i den rækkefølge. For nu at citere den socialdemokratiske ordfører korrekt, så hager Socialdemokraterne sig fast i, at det er lykkedes at bevare balancen imellem kundskaber og færdigheder på den ene side og udvikling af elevens alsidige personlige udvikling på den anden.

Man kan bare notere sig, at ordet personlig faktisk ikke længere optræder i formålsparagraffen.

Undervisningsministeren forsøger at dele sol og vind lige mellem Socialdemokraterne og

Dansk Folkeparti, men når det kommer til stykket, så kan man godt høre, hvem der er regeringens tredje hjul i dens ensrettede fremfærd. Det er Dansk Folkeparti, der har retten til fortolkning. Vi står altså tilbage med færdigheder og kundskaber.

Vores ændringsforslag indebærer derudover også, at staten ikke skal bruge de obligatoriske test til kontrol, og at kommunen ikke skal bruge en statisk skabelon til at lave en sammenlignelig kvalitetsvurdering af deres skoler. I stedet kan statens obligatoriske test supplere de test, som læreren bruger som en del af sin pædagogiske evaluering, hvilket vi støtter hundrede procent.

Når nu de statslige obligatoriske test er vedtaget, kan de i det mindste rettes ind til det pædagogiske arbejde i stedet for at blive brugt til ensretning, kontrol og sammenligning. Det vil også opløse det paradoks, som regeringen skaber. Resultaterne af de statslige obligatoriske test er hemmelige, men de skal bruges som et centralt redskab til kvalitetsvurdering af kommune og stat. Det betyder jo reelt store problemer med hensyn til muligheden for, at lærere, elever, forældre og borgere kan vurdere og diskutere, hvad der er god og dårlig kvalitet, de ved nemlig ikke, på hvilket grundlag en skole måtte være blevet dømt ude.

Kl. 11.50

Efter vores forslag får kommunerne valgfrihed om, hvilke metoder de vil bruge i deres tilsyns- og kvalitetsarbejde, fordi vi ved, at den engagerede kommune giver gode skoler. Det er der, ansvaret skal være placeret.

Sidst, men ikke mindst, stiller vi ændringsforslag for at få en bedre rådgivning af ministeren og et bedre bidrag til den offentlige debat. Vores ændringsforslag indebærer, at det råd, ministeren gerne vil have, bliver et råd for os alle sammen og ikke kun for en lille, snæver ministerudnævnt kreds, som rådgiver ministeren på baggrund af ministeriets sagsbehandling. Vi vil have uafhængighed.

Ministerens holdning til rådgivning er måske karakteristisk for hele processen. Trods utallige høringssvar og trods bl.a. Danmarks Lærerforenings konstruktive bidrag til en bedre skole har ministeren fastholdt sit hastværk. Der kunne have været skabt bred konsensus om folkeskolen, hvis ministerens temperament havde været til inddragelse. Det er det ikke.

Samlet set vil ændringsforslagene holde folkeskolen på kursen, samtidig med at det fælles anliggende for alle Folketingets partier, nemlig

en god skole i udvikling, får god støtte og der bliver tid til, at enhver skole kan tage ansvar og udarbejde en konkret handlingsplan for skolens udvikling i alle dimensioner.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 25 stemte for, 83 imod.

Ændringsforslag nr. 1 og 3 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 2.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes, idet 24 stemte for, 86 imod.

Ændringsforslag nr. 5 forkastedes, idet 25 stemte for, 87 imod.

Ændringsforslag nr. 6 forkastedes, idet 24 stemte for, 88 imod.

Ændringsforslag nr. 7 forkastedes, idet 25 stemte for, 89 imod.

Ændringsforslag nr. 8 forkastedes, idet 25 stemte for, 91 imod.

Ændringsforslag nr. 9 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 10 forkastedes, idet 25 stemte for, 91 imod.

Kl. 11.55

Ændringsforslag nr. 11 forkastedes, idet 23 stemte for, 88 imod.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Formanden skønner, at der vil gå en del tid med forhandlingen om lovforslaget som helhed, og derfor vil der ikke blive afstemning før tidligst kl. 13.

Forhandling

Tina Nedergaard (V):

Nu, hvor vi skal tredjebehandles lovforslag nr. L 170, så vil jeg gerne benytte lejligheden til at sige, at det har været et rigtig godt folketingsår for folkeskolen. I et bredt og solidt samarbejde mellem Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Konservative og Venstre har regeringen gennemført en lang række forbedringer af folkeskolen, hvor vi har sat fokus på den enkelte unge og det enkelte barn og deres muligheder for udvikling så vel fagligt som socialt. Vi har i langt højere grad end hidtil sat fokus på, at folkeskolen i høj grad også skal være den dårligst stillede gruppe af unges folkeskole.

Udfordringen i dag er, at folkeskolen er rigtig god, men at folkeskolen faktisk også står over for måske større og noget tungere opgaver end hidtil. Vi har en mere bred sammensætning af vore elevgrundlag. For nogle børn og unge er der nogle problemstillinger – nogle har sociale problemer, nogle har faglige problemer – men folkeskolen skal kunne rumme disse problemstillinger og udfordringer, og den skal kunne håndtere det enkelte barn.

Derfor har vi i Venstre varmt støttet den proces frem mod tredjebehandlingen i dag af L 170, hvor vi bl.a. sikrer, at alle børn og unge kommer til obligatoriske prøver efter 9. klasse, da vi mener, at det er afgørende, at man prøves i de færdigheder, som man tilegner sig igennem sin skolegang.

Vi har sikret en bedre evalueringskultur. Med L 101 og L 170 er der lagt op til, at der skal følges op på den enkelte elev hele tiden, og at skolehjem-samarbejdet skal inddrages i barnets evaluering, sådan at også forældrene kommer til at tage et ansvar for barnets udvikling. Det sker igennem elevplaner, som dels gennemgår den faglige udvikling, og som dels selvfølgelig også har en mulighed for at blive benyttet i forbindelse med at sikre, at barnet udvikler sig socialt, som det skal. Samtidig er elevplaner jo også et godt grundlag for at følge barnet mellem skole og hjem i årene frem mod en ungdomsuddannelse.

Det, der jo er helt afgørende med folkeskoleændringerne, vi har lavet i denne folketingssamling og stemmer igennem ved tredjebehandlingen i dag, er jo ændringen af formålsparagraffen og de deraf følgende konsekvenser for det unge menneske. Vi har sat fokus på, at de færdigheder og kundskaber, som man får i folkeskolen,

skal give lyst til at lære mere. Det er jo nysgerrige små børn, der starter i børnehaveklasse og i 1. klasse, mens deres interesse for at lære mere åbenbart har været aftagende for en stor dels vedkommende, sådan som folkeskolen har været stykket sammen hidtil.

Samtidig har vi i formålsparagraffen lagt vægt på, at man også sikrer, at barnet har lyst til at videreudanne sig. Det er en af de største udfordringer, vi står over for, samtidig med at vi med lovforslaget gennemfører flere timer i både dansk og historie og dermed giver både lærere og skolen nogle bedre rammer for at målrette undervisningen til det enkelte barn.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Jeg har noteret følgende, som har bedt om ordet for korte bemærkninger: Hr. Thomas Krog, hr. Per Clausen, hr. Morten Østergaard, hr. Martin Lidegaard og fru Margrethe Vestager. Det er først hr. Thomas Krog.

Kl. 12.00

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Nu har Venstre lige været med til at nedstemme et ændringsforslag, der betød, at de her landsresultater ikke skulle offentliggøres. Venstre har også været med til at nedstemme et ændringsforslag, hvor det blev foreslået, at man ikke får lov til at aflønne på baggrund af de her testresultater og offentliggørelsen af dem.

Så vil jeg godt spørge Venstre direkte: Når det er så vigtigt at få de her landsdækkende testresultater offentliggjort, er det så, fordi man i virkeligheden ønsker at bruge dem som et aflønningsmiddel, så man på den måde tvinger, skubber på og ensretter folkeskolen forstået på den måde, at lærerne jo skal undervise i det, der kan testes på, så man kan få testresultaterne så højt op som muligt, så man kan få lønnen så højt som muligt, og så folkeskolen kan blive så lidt rummelig som overhovedet muligt? For det er nu engang sådan, at den nemmeste måde at hæve testresultaterne på, er ved at gøre folkeskolen mindre rummelig ved at få nogle af de elever, der har de laveste gennemsnit, over i andre foranstaltninger.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Der har jo været meget fokus på de nationale test, som et bredt flertal i Folketinget ønsker at gennemføre. Der har også været meget fokus på,

om man skal skulle offentliggøre resultaterne af disse test på landsplan eller ej.

For Venstre er det helt afgørende, at vi får landsresultaterne, således at vi kan bruge dem til at styrke folkeskolen samlet set og følge folkeskolens udvikling. Det er afgørende for partiet Venstre, at vi, når vi har en folkeskole, som vi har det overordnede ansvar for, så også kan følge med i, om folkeskolen er i stand til at levere det, som er nødvendigt for de unge.

Til ændringsforslaget, som SF har stillet, vil jeg kort bemærke, at vi finder ikke i Venstre, at vi skal begrænse kommunernes muligheder for at tilrettelægge arbejdsvilkårene for lærerne. Det er noget, der alene bør forhandles mellem kommunerne og Danmarks Lærerforening.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Den sidste del af argumenterne kan lyde noget hul, når vi står med en lov, der i den grad statsstyrer og centraliserer, med hensyn til hvad der skal foregå på folkeskolerne i kommunerne. Jeg synes stadig væk, det er meget uklart, hvad formålet er med, at det er så vigtigt for Venstre at få offentliggjort de her resultater. Det er for at følge folkeskolen, siger Venstres ordfører. Jamen er det virkelig så svært at have fingeren på pulsen? Er det virkelig det, der er afgørende for Venstres mulighed for at følge folkeskolen, hvad nogle landsdækkende testresultater siger?

Er der ikke andre ting, der er meget mere vigtige? Det kan f.eks. være, hvor glade børnene er, hvor mange der kan komme videre til nogle andre foranstaltninger, hvad de lærer, hvor gode de er til at samarbejde, hvor gode og kreative mennesker vi får ud i den anden ende. Er der ikke mange, mange andre ting, der er vigtigere end de ting, som er testbare og målbare?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Der er mange ting, der er vigtige, når man ser på et barns udvikling, og derfor er der også mange ting, der er vigtige i folkeskolen, det anerkender vi fuldt ud i Venstre. I Venstre har vi imidlertid den opfattelse, at man jo bl.a. går i skole for at få sig nogle kundskaber og færdigheder, som kan bringe en videre i livet, og derfor holder vi et naturligt fokus herpå.

Det, hr. Thomas Krog helt overser, er imidlertid, at de nationale test jo først og fremmest er pædagogiske redskaber, som den enkelte lærer kan bruge i sit arbejde med at undervise og hjæl-

pe barnet til personlig udvikling i den daglige undervisning frem mod videre uddannelse. Derfor er den diskussion, som hr. Thomas Krog gentagne gange har taget fat på om offentliggørelse af landsresultaterne, ikke interessant, for det, der er vigtigt for os, er, at ingen børn i den daglige undervisning af den enkelte sættes i den situation, at når de kommer i 5. eller 6. klasse, ja, så har man ikke været tilstrækkelig opmærksom på, at helt grundlæggende færdigheder ikke var i orden, uden at der blev foretaget en målrettet indsats over for det pågældende barn.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Det er jo en lille smule ubegribeligt, at det skulle være nødvendigt at gennemføre en landsdækkende test for i den enkelte klasse at sikre sig, at man ved, om børn har lært at læse og skrive i 5.-6. klasse. Det er helt ubegribeligt, at man sætter alt det her i værk på grund af det, så det tror jeg i grunden heller ikke er årsagen.

Kl. 12.05.

Jeg vil spørge Venstres ordfører fru Tina Nedergaard, om det ikke er rigtigt, at det her først og fremmest handler om at opfatte mennesket som arbejdskraft, og at det er derfor, man fokuserer på test, for gennem test kan man også styre undervisningen, så den fokuserer på de kvalifikationer, der skal bruges hos mennesker, der skal være arbejdskraft. Det er også det, elevplanerne handler om. De handler om at udvikle fleksible mennesker, som ganske vist skal være fleksible på præcis den samme måde, nemlig tilpasset erhvervslivets behov. Det er sådan set det, der er målsætningen, og det kunne man jo bare sige fra Venstres side. Så kunne vi diskutere målsætningerne, i stedet for at vi skal lede efter fornuftige forklaringer og få søfklaringer.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

I Venstre ser vi ikke mennesket som en arbejdskraft, og i særdeleshed ikke børn, vi er imod børnearbejde. Vi ser i stedet et barn som et selvstændigt individ, som bevæger sig frem i livet mod gode oplevelser som voksen og som ung.

Vi må imidlertid konstatere, at situationen er den, at til trods for at vi har en af verdens dyreste folkeskoler, så er der omkring 20-25 pct. børn, der forlader grundskolen uden at have den fornødne motivation eller de faglige kundskaber til at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse.

Det er vores tunge opgave i det danske Folkeeting at bidrage i videst muligt omfang til at sikre, at alle unge får en ungdomsuddannelse, og at folkeskolen som minimum giver de færdigheder og faglige kundskaber, der er en forudsætning herfor.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Det, jeg synes, er det største problem i den her debat, er, at der ingen sammenhæng er mellem det problem, som Venstre og de øvrige forligspartier vil løse, og den model, man opstiller. For lige før fik vi at vide, at det var vigtigt, at man i 5.-6. klasse vidste, om eleverne i en klasse kunne læse og skrive, og at det var vigtigt, man greb ind over for det.

Så stiller jeg det spørgsmål: Er det virkelig nødvendigt at indføre en centralt bestemt test for at sikre det, og er man sikker på, at den centralt bestemte test vil opfylde det? Eller vil den i stedet for tilrettelægge undervisningen sådan, at den smule, eleverne lærer, hvad angår det at læse, skrive og regne, er målrettet, så de kan svare sådan, at testen ser ud, som om det fungerer?

Jeg har nogle års erfaring som underviser, og jeg er nødt til at sige, at undervisningen tit præges af den måde, man bliver bedømt på, og der er eksamen og test effektive, men spørgsmålet er, om man opnår det resultat, man gerne vil, nemlig at skabe mere kreative og dygtige unge mennesker.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Hr. Per Clausen overser jo en ikke uvæsentlig detalje, som er, at de nationale test blot er et instrument af mange, som den brede forligskreds har valgt at benytte til at styrke vores folkeskole med, således at den kan være til større gavn for hvert enkelt barn. Vi har f.eks. afsat midler til flere timer i dansk og historie, en indsats, som hr. Per Clausen jo på ingen måde anerkender eller på nogen måde mener at han behøver at nævne i sine indlæg. Vi har sørget for, at den vidensspredning, der sker mellem kommunerne, sker igennem kommunalbestyrelserne og ikke skal ske centralt via os. Vi har ansvarliggjort kommunalbestyrelserne, så hver eneste kommunalbestyrelse er sig sit ansvar bevidst med hensyn til hver enkelt skole, men også med hensyn til hvert eneste barn. En præcisering af dette ansvar er for Venstre helt afgørende, for at man

også kan sikre, at folkeskolen i fremtiden udvikler sig dynamisk, men lokalt afstemt.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes, man må have en vis sympati med Venstres ordfører i den her sag, for det har jo ikke været helt nemt i den diskussion, der har været helt tilbage fra førstebehandlingen, at finde ud af, hvad det egentlig var, man holdt sammen på forligskredsen med, altså hvad det egentlig var, man havde besluttet.

Det gælder selvfølgelig særlig diskussionen om formålsparagraffen, hvor jeg synes, at det ville være velgørende, om det største parti blandt forligspartierne måske lige i dag præcis kunne klargøre formålet med den ændring, der nu er sket i formålsparagraffen, som jeg forstår at man i øvrigt i Venstre mener sådan set bare er en snak om ord osv. – der er så andre forligsparter, der kan bruge meget lang tid på at diskutere, hvad de ord betyder.

Jeg synes, det ville være relevant her i dag én gang for alle at få at vide af fru Tina Nedergaard, om det, som vi har forstået på hr. Martin Henriksen, er korrekt forstået, nemlig at den vægtning i og ændring af formålsparagraffen sker, fordi nu handler folkeskolen om, at eleverne skal have færdigheder, og at det ligesom er det, det drejer sig om.

Kl. 12.10

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Der er ikke nogen problemer i forligskredsen. Det må ærgre Det Radikale Venstre utrolig meget, at det er en forligskreds, som står tæt sammen om at skabe nogle klare forbedringer i den danske folkeskole. Jeg kan sige, at Venstres udgangspunkt er, hvilket mig bekendt ikke er i modstrid med nogen af vores forligspartiets opfattelse, at vi da sætter fokus på faglighed. Det gør vi da i den ny formålsparagraf, ligesom man gjorde det i den gamle, men vi gør det jo ikke på bekostning af en personlig udvikling og af, at der er fokus på det enkelte barns alsidige udvikling, at der er plads til, at barnet skal forberedes på at leve i et blomstrende folkestyre med en aktiv deltagelse i samfundet.

Prioriteringen af faglighed er ikke en opprioritering af faglighed på bekostning af andre områder, men en præcisering af, at folkeskolens opgave er at give eleverne færdigheder og kund-

skaber inden for et bredt felt, som kan bringe dem videre i tilværelsen.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Selv om ministerens deltagelse i den her debat er lidt spartansk, så kan man sige, at fru Tina Nedergaard i hvert fald var til stede under førstebehandlingen, hvor jeg hørte den ordveksling, der var. Og der er det jo meget skægt, at hr. Martin Henriksen sagde, og nu citerer jeg fra førstebehandlingen:

Der er udtrykt en prioritering i folkeskolens formålsparagraf, og det er færdigheder og kundskaber. Det andet er sidestillet, og det fremgår også af bemærkningerne. Der er udtrykt en prioritering i folkeskolens formålsparagraf, og det er færdigheder og kundskaber.

Hvordan hænger det sammen med det, fru Tina Nedergaard lige netop sagde for et øjeblik siden?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det hænger glimrende sammen med, hvad Venstres ordfører sagde for et øjeblik siden. For det, der er situationen, er, at vi opfatter færdigheder og kundskaber som noget, der kan bruges både socialt, fagspecifikt og bevægelsesmæssigt; man har færdigheder og kundskaber inden for en lang række områder. Jeg tror, at når misforståelsen opstår hos Det Radikale Venstre, skyldes det, at man i Det Radikale Venstre har en opfattelse af, at færdigheder og kundskaber alene kan dreje sig om noget med teori og bøger. I Venstre har vi altså en anden opfattelse, nemlig den, at færdigheder og kundskaber også er vigtige inden for de kreative områder, og at det er vigtigt at have sociale færdigheder. Det tillægger vi betydning i Venstre.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Når man som jeg har haft lejlighed til at følge hele den her debat lidt fra sidelinjen, så er der godt nok mange ting, der undrer. Det undrede mig jo, at Socialdemokraterne på det her område, som i den grad handler om menneskesyn, altså handler om, hvilket Danmark vi ønsker, og hvilket demokrati vi ønsker, vil lægge sig så tæt op ad Dansk Folkeparti.

Det, der undrer mig mest, er, at Danmarks engang liberale parti, Venstre, nu kører den store statslige damptromle frem. Nu er det herinde, vi

skal sidde med knapperne, og ministeren, der skal styre, hvad der foregår ude i klasselokalerne. Nu er det os, der skal have de små pølser igennem pølsemaskinen, alle skal behandles ens, det er den store fabriksproduktion, der går i gang.

Hvad blev der af Venstres liberale grundsyn? Hvad blev der af ånden? Kan fru Tina Nedergaard forklare mig og de mennesker, der sidder og ser denne forhandling, hvad logikken er i, at de test, der i forvejen bliver lavet ude i skolerne, nu skal fastsættes her? Hvorfor bliver det bedre af det?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

I Venstre har vi en forventning om, at de nationale test, der bliver udarbejdet, får en topkvalitet. Nogle af de ypperste inden for uddannelse, undervisning og forskning er med til at udarbejde testene. Vi får således det bedst tænkelige redskab til, at pædagogerne og lærerne i deres arbejde kan gå ind og målrette undervisningen til de behov, som blev afdækket i testene hos den enkelte elev.

Det er således et godt redskab, som vi har sikret at alle børn får glæde af. Det er ikke i modstrid med det at være liberal, for det at være liberal forpligter jo også til, at der er et klart fokus på netop de unge og børn, der har størst behov, så de ikke bliver tabt. Testene medvirker faktisk til, at der bliver det fokus, fordi så vel forældre som kommunalbestyrelse i fællesskab vil kunne lave en målrettet indsats for det barn, som har et særligt behov for en øget pædagogisk opbakning.

Kl. 12.15

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Se, jeg anfægter sådan set ikke, at der kan være brug for at teste og vurdere eleverne. Jeg mener sådan set også, det foregår i dag.

Det, jeg anfægter, er, at man kan tage en test og sige, at den skal gælde for alle børn i Danmark, uanset hvor de er, hvad deres kundskaber er, og hvordan de ser ud; vi tromler den igennem med den store statslige damptrølle herindefra. Det er det, der er ulogisk, for børn er jo lige så forskellige, som voksne er. Hvorfor skal vi påtvinge dem det? Altså, jeg forstår simpelt hen ikke den statslige logik i det her. Hvor er mennesket? Hvor er ånden? Hvor er hensynet til, hvad der sker ude i det enkelte klasselokale?

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det lyder, som om hr. Martin Lidegaard har en opfattelse af, at det er én test, som alle børn skal gennemføre, og så er det så det, og dermed har man så lavet sådan en pølsefabrik. Det er jo ikke tilfældet. Det er jo adaptive test, og det vil sige, at hvert enkelt barn oplever en individuel test, som ikke er national på den måde, at der kommer en standard, som bliver lagt foran børnene, og så er det den, de skal bruge; nej, det er en adaptiv test, som reagerer interaktivt på, at barnet kan eller ikke kan håndtere de udfordringer, som testen stiller barnet over for.

Det, man jo tester i – og det er jo sådan set helt afgørende – er de mål, der er opstillet for det enkelte fag på det enkelte klassetrin. Der kan man sige, at Det Radikale Venstre, så vidt jeg erindrer, har været enig i, at vi skulle have centralt fastsatte mål for undervisningen. Nu sikrer vi bare, at der er et værktøj til rådighed, hvormed man så faktisk også kan teste, om det er tilfældet, at barnet på nogen måder eller på ingen måder kan leve op til de mål, der er sat for undervisningen.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Som jeg er fuldstændig sikker på at fru Tina Nedergaard erindrer, så var det Det Radikale Venstre, der lavede de centralt fastsatte vejledende mål. Det var det nuværende herskende flertal, der gjorde det til bindende mål. Det, vi forudså dengang, var, at de bindende mål ville blive fulgt op af statslige obligatoriske test, hvilket de er blevet i øjeblikket.

Nu har vi jo så haft debuten for den her type test ved kemi-fysik-eksaminerne, og jeg tror, det står de fleste, som har stiftet bekendtskab med det, ret klart, at meget kan man sige om de test, men de tester ikke, hvad eleverne skal kunne. De giver et snævert endimensionalt udsnit af, hvad det egentlig er, der er pointen med fysik-kemi.

Det gør, at vi måske her kan få et tilsagn om, om Venstre ikke nu, hvor vi får den snævre formålsparagraf, som lægger vægt på færdigheder og kundskaber, vil lade sig friste til at få tilrettet trinmål og slutmål, så de er mere testbare, for det er jo det, som vandrørerne er fulde af, nemlig at nu er ministeren klar med fagudvalg, som skal sørge for, at trinmål og slutmål kommer til at passe til testene, for ellers har man et problem

med det landsdækkende eksperiment, som man er ved at kaste skolen ud i.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Tak til fru Margrethe Vestager for et relevant spørgsmål. Vi agter faktisk at tilrette trinmålene bl.a. af den grund, at den regering, som jeg lægger stemme til, jo påtænker at forbedre skolestarten, hvor vi agter at forbedre undervisningen for børnene, og hvor vi har bevilget flere timer i de enkelte fag. Som en følge heraf vil det være naturligt at tilrette trinmålene, men for så vidt at vi skal diskutere den konkrete proces om, hvornår og hvordan og hvorledes, vil jeg tillade mig at henvise til ministerens senere besvarelse.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det er da første gang, vi nærmer os noget, der er klar tale fra Venstres ordførers side. Der er for en gangs skyld ingen omsvøb. For en gangs skyld nærmer vi os det, som er kernen i det her, nemlig at først fik vi den snævre formålsparagraf, hvor skolen handler om færdigheder og kundskaber og ikke om noget med udtryksformer, ikke om noget med arbejdsmetoder – det er også svært at teste, det er svært med multiple-choice-test at finde ud af, hvordan arbejdsmetoderne fungerer hos den enkelte elev.

Nu får vi at vide, at processen er lagt til rette for at få indrettet trimål og slutmål, sådan at de passer meget bedre til den endimensionelle forståelse af, hvad det er, børnene skal lære. Det synes jeg er flot, for der, hvor ordføreren roser sig af flere timer, er i dansk og historie, men så vidt jeg har forstået, handler det her om alle de fag, der skal til, sådan at vi kan få nogle faglige mål, der passer til testene, nu når testene passer så dårligt til den skole, vi har i dag.

Kl. 12.20

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Altså, jeg ved ikke, hvorfra fru Margrethe Vestager ved, at testene passer så utrolig dårligt til den folkeskole, vi har, for så vidt jeg ved, så har vi jo sådan set ikke indført testene endnu. Vi er ved at lovgive om dem, men vi har altså ikke indført dem i folkeskolen endnu. Så fru Margrethe Vestagers viden må jo bero på en forventning om, hvordan det kommer til at virke.

Der har vi en positiv forventning i Venstre. Vi ved og anerkender fuldt ud, at testene ikke vil

kunne afdække al den viden, barnet besidder, og alle de færdigheder og kundskaber, barnet bredt har tilegnet sig i folkeskolens mange gode undervisningstimer og i fritiden, men de vil være en del af en værktøjskasse til at afdække, hvor barnet står i det enkelte fag. Og det skal bruges aktivt og naturligvis i sammenhæng med andre evalueringsværktøjer i den daglige undervisning i den enkelte klasse.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg har med gru fulgt de svar, som fru Tina Nedergaard kom med før. Og jeg vil derfor spørge fru Tina Nedergaard: Hvad er det, de danske elever har brug for at lære under deres uddannelse? Er det at være rigtig gode til at sætte kryds i et testskema, eller er det at kunne udvikle og bruge den viden, som de optager på forskellig vis? Det drejer sig også om naturfag, det drejer sig om en lang række fag. Og med det svar, som fru Tina Nedergaard gav, er det helt centrale, at vi på nuværende tidspunkt giver folkeskolen det helt store skud for oven.

En af grundene til, at den danske ungdom klarer sig så godt i udlandet, er jo netop, at de er kreative, de kan tænke på tværs, de kan arbejde på tværs, de kan indoptage en lang række forskellige informationer og få nye informationer ud af det. Det er det, man smadrer med denne folkeskolelov. Fru Tina Nedergaard har nu afsløret det, og det er det, regeringen vil. At det er Venstre, partiet Venstre, der har en baggrund i højskolen, der lægger stemmer til det her, er en katastrofe.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det synes vi ikke i Venstre. Vi synes, det er godt. For det, der er helt afgørende og altid har været afgørende for Venstre, er naturligvis, at folkeskolen skaber den faglighed hos barnet, altså giver barnet de færdigheder og kundskaber, som er nødvendige for at komme videre i livet. Så det er ikke nogen katastrofe, det, Venstre lægger stemmer til her. Det er en klar forbedring af en folkeskole, der i nutiden skal håndtere en lang række og meget bredt sammensatte problemstillinger.

Folkeskolen kan ikke løse hele problemet med, at unge mennesker ikke i tilstrækkelig grad får en ungdomsuddannelse, men vi skal vel sikre os, at folkeskolen giver dem det, der er en forudsætning for at komme videre. Det er

det, vi gør med de lovforslag, som vi har aftalt i den forgangne samling, og som vi agter at stemme igennem i dag.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Globaliseringsrådet er kommet med nogle bud på, hvordan vi skal løse fremtidens problemer. Vi er et lille land, og vi har ikke andet råstof end det, der er inde i vores børns hoveder. Hvis vi skal kunne udvikle det råstof, så kan det da ikke nytte noget, at vi gør dem rigtig, rigtig gode til at udfylde nogle skemaer. Det, vi skal bruge det danske råstof til, er at bruge den kreative vinkel. Det er de krøllede hjerner, der kan udvikle de alternative løsningsmodeller, som skal klare det danske velfærdssamfunds problemer for fremtiden.

At etablere en folkeskole, således som man så den i 1950'erne, er jo et tilbageskridt. Det er jo industrisamfundet, man reetablerer på den her måde i stedet for at indoptage fremtidens problemer, nemlig vidensamfundet. Hvordan kan vi få udviklet vores folkeskoleelever, således at de kan håndtere fremtidens vidensamfund, ved at de bliver bedre til at sætte nogle rigtige krydser i nogle på forhånd givne test?

Kl. 12.25

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Der er mange udfordringer i fremtiden, og det er klart, at det er vigtigt, at vores børn og unge får masser af kreative evner med sig og også får deres kreativitet udviklet i folkeskolen. Men i Venstre har vi ikke den opfattelse, at der er et modsætningsforhold mellem det at være kreativ og udviklende på den ene side og det at være faglig på den anden side. Vi må nok erkende, og det må SF også, at de voksne, som indtager spændende positioner i hverdagslivet, har de gode job, er aktivt deltagende i den politiske debat, i kulturdebatten og i det hele taget er aktivt deltagende i det danske samfund, også er mennesker, som har en høj grad af faglighed. Faglighed og kreativitet går for Venstre hånd i hånd, det er ikke hinandens modsætninger.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Vi går videre i ordførerrækken. Hr. Kim Mortensen.

Kim Mortensen (S):

Danmark har en god folkeskole. Vi har en folkeskole med engagerede lærere og pædagoger. Vi har selvsikre, glade elever, hvoraf størstedelen af dem får god støtte. På mange skoler har vi endda tilfredsstillende lokaler og udstyr, og vi har rigelige medarbejderressourcer. Disse forhold fremhæver eksempelvis OECD, og det er nogle af de forhold, som vi, der er forældre til børn i den danske folkeskole, kan nikke genkendende til. Men en god folkeskole er ikke nødvendigvis lig med verdens bedste, og der er en lang række områder, hvor vi kan gøre det endnu bedre. Ud over de selvsikre og glade elever har vi nemlig også en gruppe børn og unge, som efter grundskolen ikke føler sig tilstrækkeligt rustede til at starte på eller gennemføre en ungdomsuddannelse.

Ved at lægge stemmer til folkeskoleforliget har Socialdemokratiet ønsket at gøre en indsats for netop den gruppe, der forlader folkeskolen uden at få det udbytte, der gør, at de efterfølgende kan få en uddannelse. Socialdemokraterne kan ikke leve med, at op mod hver fjerde elev i dag forlader folkeskolen uden efterfølgende at gennemføre en uddannelse. Vi kan ikke leve med, at størsteparten af disse er børn, der i forvejen har sociale problemer.

Socialdemokraterne kan og vil ikke acceptere, at den negative sociale arv fortsætter fra generation til generation, eller at integrationen af tosprogede børn er utilstrækkelig. Eksempelvis har over halvdelen af børnene med anden etnisk baggrund i København så ringe læse-, stave- og skrivefærdigheder, når de forlader folkeskolen, at de ikke er i stand til at tage en ungdomsuddannelse. Vi kan heller ikke leve med, at alt for mange forlader folkeskolen uden tilstrækkelige færdigheder i eksempelvis dansk, matematik og naturfag, når alle undersøgelser peger på, at netop disse basale færdigheder er nødvendige for at få uddannelse og job på fremtidens arbejdsmarked.

Socialdemokraterne mener derfor, at der er brug for en mere målrettet indsats over for den enkelte elev. Der er brug for lidt større fokus på fagligheden, en mere klar og synlig ansvarsplacering, og ikke mindst er der brug for, at vi bliver bedre til at evaluere den indsats, der ydes. Det gælder både den indsats, der ydes af den enkelte elev, af lærerne og skolens ledelse. Det politiske system og de undervisningsmaterialer og evalueringsværktøjer, der anvendes, skal også evalueres.

Folkeskoleforliget imødekommer disse krav bl.a. i form af en mere præcis formulering af skolens formål og en mere klar præcisering af kommunernes ansvar samt kravet om skriftlighed i den løbende evaluering i form af skriftlige elevplaner. De nationale test, kommunernes kvalitetsrapporter og elevplanerne er alt sammen nyttige redskaber, som udformet ordentligt vil være med til at styrke evalueringskulturen og løfte fagligheden i folkeskolen.

En bedre evaluering er naturligvis ikke svaret på alle folkeskolens udfordringer. Socialdemokraterne ønsker fortsat at udvikle og forbedre den danske folkeskole, og vi ønsker, at folkeskolen fortsat skal være en skole for alle børn, en skole, der sikrer sammenhængskraften i samfundet, og en skole, der er med til at give alle børn en god start på livet.

Danmark har en folkeskole, men det kan gøres bedre bl.a. gennem dette lovforslag. Derfor har Socialdemokraterne valgt at indgå forliget, vi har valgt at stemme ja til lovforslaget, og vi har på den samme baggrund afvist at stemme for de af Det Radikale Venstre stillede ændringsforslag.

Kl. 12.30

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg vil bede hr. Kim Mortensen blive på talerstolen. Vi går over til, at spørgerne taler fra pladserne for at gøre det lettere, så man ikke skal løbe frem og tilbage. Der er jo ro i salen i øjeblikket; der er ikke så mange folketingsmedlemmer til stede, så jeg giver ordet til hr. Thomas Krog som den første.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg havde jo glædet mig meget til at høre den socialdemokratiske ordfører. Der har været stor forvirring om, hvad der egentlig var meningen med det her lovforslag, specielt med den del, der handler om formålsparagraffen. Har folkeskolen været forvirret, som Dansk Folkepartis ordfører talte om, da han under førstebehandlingen sagde: Faktisk er der i formålsparagraffen én klar prioritering, og det er færdigheder og kundskaber?

Er den socialdemokratiske ordfører enig i det, eller er den socialdemokratiske ordfører mere enig i det, fru Christine Antorini sagde under førstebehandlingen? Hun sagde, at det ikke er udtryk for en særskilt prioritering af faglighed som nummer et og de andre delmål som num-

mer to netop at præcisere, hvem der har ansvaret. Jeg vil gerne spørge den socialdemokratiske ordfører, som undgik det emne i sin ordførertale: Hvad er egentlig formålet med den nye formålsparagraf?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg kan jo starte med at berolige SF's ordfører med, at jeg er helt og aldeles enig med fru Christine Antorini i hendes udlægning af debatten om formålsparagraffen. Det var vi også ved førstebehandlingen. Der har været et samråd, og vi kan konstatere, at også undervisningsministeren er enig med både fru Christine Antorini og mig i den udlægning, der har været af folkeskolens formålsparagraf. Som SF's ordfører kan læse i betænkningen, er den derfor også optrykt der.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Det var jo mig selv, der kaldte ministeren i samråd netop for at få svar på det her spørgsmål. Jeg synes ikke, der kom nogen klare svar der; jeg synes heller ikke, der er kommet nogen klare svar på de skriftlige spørgsmål, der er stillet, så for at være helt sikker vil jeg sige: Når Dansk Folkeparti siger, at der i formålsparagraffen er én klar prioritering, og det er færdigheder og kundskaber, så er det forkert. Det vil sige, at forligspartierne ikke mener det samme med det, der bliver vedtaget her. Det var det ene.

Det andet er: Hvordan mener den socialdemokratiske ordfører, at lærerne, skolerne og kommunerne skal forholde sig til en ny lov og finde ud af, hvad der er formålet med den, når ikke engang forligspartierne kan blive enige om det?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg har forstået det sådan, at forligspartierne er enige. Det er jo også sådan, at i den formålsparagraf, der gælder i dag, står der – i § 1, stk. 1 – at det først og fremmest er arbejdet med kundskaber m.v., der er udgangspunkt for skolens arbejde:

»Folkeskolens opgave er i samarbejde med forældrene at fremme elevernes tilegnelse af kundskaber og færdigheder, arbejdsmetoder og udtryksformer, der medvirker til den enkelte elevs alsidige personlige udvikling.«

Så der er ikke noget modsætningsforhold. Man kan rent faktisk også lære noget, når man

går i skole. Det er bl.a. forudsætningen for, at de andre ting, der peges på i lovforslaget, følger med. Så der er ingen grund til, at SF's ordfører skaber den store mystik lige præcis om den del af formålsparagraffen.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jeg har virkelig glædet mig til den her stund, for jeg tror ikke, jeg er den eneste, der virkelig undrer sig over, hvad der får Socialdemokraterne til at slagte kreativiteten, selvstændigheden, alt det, vi skal leve af i fremtiden, i den danske skole og give ministeren fuldstændig carte blanche til nu selv at fastsætte nye slutmåltrin, som kan forandre hele folkeskolen. Den argumentation, jeg så hører, er: Vi vil bryde den negative sociale arv; vi vil prøve at sikre de svageste elever.

Den har jeg hørt før. Men må jeg ikke anbefale hr. Kim Mortensen at tale med sin socialordfører, der måske kunne fortælle, at al forskning peger på, at de her ting bliver afgjort før folkeskolen? Der skal vi have fat i daginstitutionerne; vi skal have en mere målrettet indsats over for socialt udsatte børn. Det er allerede for sent, hvis det er den negative sociale arv, vi taler om, at bryde den, når børnene er blevet 6 år.

Hvad bygger Socialdemokraterne den antagelse på, der hedder, at ved at give mere magt til hr. Bertel Haarder, så bryder man den negative sociale arv i Danmark?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Det er rart, at hr. Martin Lidegaard har glædet sig til denne stund under tredje- og sidstebehandling af lovforslaget. Vi har også haft en første behandling, hvor vi havde en god og lang snak om indholdet.

Vi ønsker ikke – og det er lovforslaget heller ikke udtryk for – at slagte kreativiteten, opfindsomheden, dynamikken, energien eller hvad man ellers kan bruge af plusord om det, de mange folkeskoleelever får rigtig meget ud af i den danske folkeskole.

Kl. 12.35

Det, vi har ønsket som en del af folkeskoleforliget, er jo, at man måske bliver bedre til at sætte fokus på den alt for store gruppe, der i dag får for lidt ud af at gå i folkeskolen, og som, når de forlader folkeskolen, ikke kommer i gang med en uddannelse. Man kan sige, at det er nogle af de samme argumenter, der har fået politikerne i

Københavns Borgerrepræsentation til at lave et skoleforlig, der indeholder en lang række af de her elementer, i øvrigt i bred politisk enighed og med en SF-borgmester for bordenden og Det Radikale Venstre som forligspartner, fordi man i Københavns Kommune jo står med mange af de her massive problemer, som jeg må konstatere at Det Radikale Venstre ikke ønsker at se i øjnene.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Fra radikal side synes vi jo netop, at det er en helt rigtig tankegang, at kommunerne får lov til at indrette deres undervisning, så den passer til de elever, der er i kommunen, og til de behov, der er.

Det, vi er imod, er, at man med denne lovgivning centraliserer hele skoletænkningen i Danmark og vil presse bestemte måder at tænke på ned over alle landets skoler og kommuner. Det, der er behov for, er jo lige præcis at tage et lokalt udgangspunkt.

Så kan hr. Kim Mortensen ikke prøve at forklare mig og alle de forældre, der sidder og lytter med i dag: Hvorfor tror Socialdemokraterne, at man hjælper de svageste elever ved at centralisere undervisningen? Hvor ved man det fra, hvilke undersøgelser peger i retning af, at det skulle hjælpe de svageste elever?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Der er ikke noget som helst, vil jeg sige til hr. Martin Lidegaard, i det her lovforslag, der centraliserer undervisningen. Det står jo faktisk nævnt op til flere gange, og det står præciseret i lovgivningen, at skolerne er kommunernes ansvar, altså at det er kommunerne, der har ansvaret for at drive folkeskolerne. Det er det nu, det er det efter vedtagelsen af det her lovforslag.

Så der er ikke tale om en centralisering, der er tale om, at der nu bliver mulighed for at sætte et mere individuelt fokus på nogle af de elever, som har problemerne i skolen, og som vi har et særligt ansvar for at hjælpe, og det er sådan set det, der er vores ærinde. Vi ved godt, der er partier i det her Folketing, der gerne så en større centralisering af folkeskolen. Det er der ikke tale om, bl.a. fordi Socialdemokratiet er med i forligskredsen. Det er stadig væk kommunernes ansvar, det er stadig væk ude på de enkelte folkeskoler, undervisningen skal foregå.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Jeg blev på et tidspunkt inviteret til et møde i Århus Lærereforening for de lokalt valgte folketingsmedlemmer, og der deltog også flere socialdemokrater, som kan bekræfte min udlægning, nemlig at man må sige, at lærerne ikke ligefrem var begejstrede for den her nye folkeskolelov, som de nu skulle til at regere under.

Socialdemokratiet har så valgt at sige, at hr. Martin Henriksen og hr. Bertel Haarder nok er dem, der bedst ved, hvordan man driver skole, mens alle de, der egentlig går derude til daglig og prøver at få en hverdag til at fungere og bringe børnene så langt, som det overhovedet er muligt, nok ikke har så meget forstand på det – det er jo en ærlig sag.

Jeg synes ligesom hr. Thomas Krog, at det var rimeligt, om man kunne få en eller anden form for idé om, hvad det så er, meningen er. Og der vil jeg gerne for at vise, at vi ikke er imod test i Det Radikale Venstre, bede hr. Thomas Krog om at fortælle mig, om der er overensstemmelse mellem følgende to udsagn, nemlig udsagnet om, at med ændringerne i folkeskolens formålsparagraf er det lykkedes at bevare balancen mellem kundskaber og færdigheder på den ene side og udviklingen af elevens alsidige, personlige udvikling på den anden side, og så det udsagn fra hr. Martin Henriksen om, at der er udtrykt en prioritering i folkeskolens formålsparagraf, og det er færdigheder og kundskaber. Kan man mene begge dele?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Nu tror jeg, det var mig, hr. Morten Østergaard rettede spørgsmålet til og ikke hr. Thomas Krog. Men som jeg tidligere prøvede at svare hr. Thomas Krog, da han havde ordet, så er det jo faktisk præciseret i undervisningsministerens svar på det, som Socialdemokraterne sagde via vores uddannelsesordfører, fru Christine Antorini, ved førstebehandlingen, nemlig at der er en balance mellem faglighed og kundskaber på den ene side og den personlige udvikling på den anden side. Det står præciseret her, at faglighed og kundskaber er forudsætningen for, at man kommer dertil, hvor man også får udviklet sig selv som et helt menneske og får skabt forståelsen for, hvad det er for en verden, man lever i.

Jeg tror, at Det Radikale Venstre måske også skulle prøve at kigge lidt indad og sige: Jamen er det så forfærdeligt, at der er nogle partier, der

har en holdning til, at børn rent faktisk gerne må lære noget, mens de går i skole, og at det, at de kan lære noget, kan være noget af det, der kan være med til at bringe dem videre?

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Der er jo sådan en pudsig bevægelse mellem, at det her ikke ændrer på noget, fordi alt er, som det plejer at være, og at det faktisk bare drejer sig om ordene. Det sidste, den socialdemokratiske ordfører sagde, går ud på, at man rent faktisk laver noget nyt, fordi nu skal børnene altså til at lære noget, som om de ikke har gjort det hidtil.

Kl. 12.40

Jeg vil gerne spørge: Er det sådan, at hr. Kim Mortensen mener, at det er lykkedes at bevare balancen mellem kundskaber og færdigheder på den ene side og udviklingen af elevens alsidige personlige udvikling på den anden, mens hr. Martin Henriksen mener, at der er udtrykt en prioritering i folkeskolens formålsparagraf, og at den består af færdigheder og kundskaber? Kan hr. Kim Mortensen bekræfte, at de to udsagn er udtryk for en reel uenighed blandt de partier, der om lidt vil stemme den her lov igennem – ja eller nej?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg har ikke på de møder, jeg har været til med hr. Martin Henriksen, og under de forhandlinger, vi har haft, oplevet, at vi er gået derfra med en uenighed om, hvad der rent faktisk er besluttet, heller ikke fra det samråd, der har været i Folketingets Uddannelsesudvalg, og heller ikke fra møder, der har været i forligskredsen. Så jeg tror, at hr. Morten Østergaard kan være helt tryk ved, at det bl.a. er de ting, der står optrykt i betænkningen, og det, Socialdemokraterne har sagt, og det, undervisningsministeren har sagt, som det her lovforslag er udtryk for.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Der er kommet to bemærkelsesværdige udtalelser fra hr. Kim Mortensen i dag. Den ene er, at han er glad for, at han altid er enig med hr. Martin Henriksen, tillykke med det. Den anden er, at hr. Kim Mortensen siger, at faglig udvikling er forudsætning for den personlige udvikling. Og tydeligere kunne det endimensionale i formålsparagraffen, som den nu er formuleret, vel ikke

beskrives, nemlig at forudsætningen er den faglige udvikling.

Så vil jeg gå til det, der er mit spørgsmål: Kunne hr. Kim Mortensen ikke fortælle, hvordan en centralt fastlagt test, hvor resultaterne sendes til Undervisningsministeriet, medvirker til, at man i folkeskolen bliver bedre til at tage hånd om de svageste elever, for det kan jeg ikke helt forstå?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Det skyldes måske, at beskrivelsen af de nationale test står i det lovforslag, der omhandler de nationale test, hvor det tydeligt står beskrevet, at de nationale test bliver lavet som et pædagogisk redskab, der er til rådighed for læreren og for skoleledelsen på den enkelte skole. Det er sådan set det primære formål med at lave nationale test, nemlig at lærerne nu får endnu et redskab, som kan være med til at sætte fokus på og styrke fagligheden.

Vi har jo så været af den opfattelse, hvilket også er præciseret i lovforslaget, at de her test er fortrolige, netop fordi de skal bevares som et pædagogisk redskab. Det, det her lovforslag omhandler, er, at der bliver en national præstationsprofil på det. Det vil sige, at der bliver mulighed for at få et landsgennemsnit for, hvordan det ser ud med fagligheden i folkeskolen. Jeg kan ikke få øje på, at det er noget, der ødelægger lærernes mulighed for at bruge de nationale test til det, de er tænkt som, nemlig store et pædagogisk redskab.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Jamen jeg er da glad for at konstatere, at hr. Kim Mortensen ikke mener, at formålet med at gennemføre en sådan test er at kontrollere, at niveauet er i orden i folkeskolen. Men det er sådan set det eneste formål, jeg kan se, med at indkalde dem centralt. Det er jo en kontrolforanstaltning, og derved bliver det selvfølgelig også vigtigt for den enkelte skole og den enkelte lærer at tilrettelægge undervisningen sådan, at man får nogle gode testresultater.

Der er noget her i prioriteringen, jeg ikke helt begriber, for jeg synes måske, at det kunne være meget godt at udvikle skolens pædagogik, men en af konsekvenserne af denne store fokusering på test og it-udviklede test er bl.a., at en række af de midler, som oprindeligt var afsat til at udvikle it i folkeskolen, nu skal bruges til at udvik-

le it-redskaber til test. Mener hr. Kim Mortensen i grunden ikke, at man kunne bruge midlerne bedre, hvis man brugte dem til at udvikle folkeskolen og styrke folkeskolens anvendelse af it i undervisningen i stedet for under test?

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg vil sige det på den måde, at jeg er enig med Enhedslistens ordfører i, at der er brug for væsentlig flere ressourcer i folkeskolen, bl.a. til at udvikle pædagogikken, udvikle it, udvikle undervisningsmaterialerne – i det hele taget give en styrkelse af folkeskolen, men jeg mener ikke, at det har noget med beslutningen om at indføre nationale test at gøre. Det er mere en beslutning, der er en afsmitning af den økonomiske politik, som regeringen fører over for kommunerne, og som vi ikke har været involveret i her.

Jeg vil godt sige, at jeg selv personligt har svært ved at forestille mig, at det, at man nu indfører nationale test, så massivt vil få de meget dygtige lærere, vi har i den danske folkeskole, til at holde op med at tænke, holde op med at udvikle, holde op med at undervise på den måde, de altid har gjort. Det har jeg trods alt for stor tilid til lærerne til at jeg kunne forestille mig.

Kl. 12.45

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg ved ikke rigtig, om den socialdemokratiske holdning til det her er udtryk for, at man sådan er lidt sød, eller om det i virkeligheden er en helt fantastisk kynisme, man udviser. For nu står vi her, og ordføreren siger, at han har tillid til læreren, og at han sådan set bare vil supplere det gode arbejde, lærerne gør. Alligevel har Socialdemokratiet lige stemt imod et forslag, der skulle rette testene indad og sikre, at de netop ikke blev til et kontrolredskab og et redskab til at bedømme, om man nu syntes, tingene var i orden eller ikke var i orden hele vejen fra skolen til kommunen og op til det statslige niveau.

Ministeren siger jo, at når testene påvirker undervisningen, så er det kun godt, det er godt, at det går den vej. Så jeg er ikke helt sikker på, om Socialdemokratiet har forstået, hvad det er, det har begivet sig ud i, eller om det bare ser fuldstændig kynisk på det og håber, at vælgere og borgere ligesom tager det, vi hører her i dag, for gode varer.

Hvis man skulle tage det for gode varer, så må man vel i det mindste kunne forvente af So-

cialdemokratiet, at det sørger for, at den revision, som vi har hørt fra Venstres ordfører skal foregå af trinnets slutmål, ikke bliver en revision, sådan at de mål bliver mere testegnede, mere testbare, og mere kontrollerbare med hensyn til lærerens indsats.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg må sige til det sidste, at det har vi jo i hvert fald muligheden for som en del af forligskredsen, så længe vi er der, altså at påvirke. Vi har ikke været involveret i diskussioner om at ændre trinmål, ud over at der bliver trinmålinger i forbindelse med ekstra timer til dansk og læsning.

Med hensyn til hvorvidt det er udtryk for kynisme, kunne man også sige, at det billede, som Det Radikale Venstre og specielt fru Margrethe Vestager hele tiden prøver at tegne af, hvad det er for forfærdeligheder, der vælter ned over folkeskolen, når man vedtager det her lovforslag, måske i lige så høj grad er udtryk for en kynisk tænkning og et kynisk billede af folkeskolen.

Vi har stemt ja til den lovpakke, der omhandler de test. Her står det beskrevet, hvad de nationale test skal bruges til. Det er et pædagogisk redskab, de er til brug for lærerne, de er til brug for ledelserne på den enkelte skole. Og det er sådan set det forhold, jeg har til de nationale test, nemlig det, vi har besluttet i lovforslaget, og det, som bliver udmøntet, når de test engang bliver udviklet.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det er svært at frigøre sig fra mistanken om, at man udviser en meget kynisk adfærd, når ordføreren netop nu undlader at fortælle, at testene skal være det centrale, når kommunen skal vurdere, om skolen er god eller dårlig, at kommunen skal gøre det ud fra en statslig skabelon, og at staten overvåger, hvordan det går med det. Det er bemærkelsesværdigt. Vi kunne heller ikke komme igennem med, hvad det egentlig var, der stod i lovforslaget, under førstebehandlingen. Men fred nu være med det, det kan folk jo læse selv.

Kan vi i det mindste ikke, når nu Socialdemokraterne påstår, at der er gode grunde til at være i forligskredsen, få et tilsagn om, at Socialdemokratiet vil nedlægge veto mod, at trinmålene ændres, så de bliver testbare, sådan at det er det, der er formålet, fordi testene bliver så vigtige, at

det er mere afgørende, at trinmålene afspejler, hvad der kan testes, end at de afspejler den bredde og den dybde i fagene, som faktisk er vigtig.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Det er ikke Socialdemokratiets holdning til indførelse af nationale test, at formålet med de nationale test er, at de skal bruges til kontrol. Det er ikke Socialdemokratiets indgang til at stemme ja til det her forslag, at vi nu får lavet en statsstyret skole, som styres ved hjælp af test.

Vores tilgang til at være med i forligskredsen er, at vi har fået nogle test, som bliver anvendt i folkeskolen af lærerne som et pædagogisk redskab. Vi har ingen planer om at tilrette og vil heller ikke være med til at tilrette trinmålene, så de kommer til at matche nogen forudbestemte test.

Derfor er testene for mig at se også indrettet som adaptive test, som ikke er standardiserede skemaer, eller hvad vi nu har hørt fra tidligere ordførere. Testene er it-baserede test, som vil være forskellige fra elev til elev, afhængigt af hvilket niveau man er på.

Kl. 12.50

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Under ændringsforslagene stemte Socialdemokratiet imod et ændringsforslag om, at man kun skulle lave elevplaner for elever med særlige behov. I den socialdemokratiske ordførers ordførertale kunne vi høre, at en af grundene til, at man ville med i hele det her projekt, var, at man ville sikre, at børn lærte at læse, skrive, regne og alle de der ting. Jeg vil så godt spørge: Hvor får man ressourcerne fra til at gøre det, der rent faktisk flytter det konkrete barn?

Nu forsøger jeg virkelig at tænke positivt i retning af, hvad Socialdemokraterne har troet, de lægger stemmer til. Hvis man positivt tænker på det i den retning, så skulle man jo bruge den konkrete elevs test til at sige: Det går ikke så godt for ham eller hende, nu gør vi noget. Men hvad? Hvor kommer ressourcerne fra til at gøre det, der rent faktisk skal kunne flytte det barn i den retning, som vi alle ønsker? Der vil jeg godt anholde, at hr. Kim Mortensen overhovedet kan finde på at sige, at der er nogen her i Folketingsalen, der ikke ønsker, at børnene skal kunne lære noget.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Med den måde, lovforslaget er lavet på, er det jo sådan med elevplanerne, at der er en skriftlighed med hensyn til den evaluering, der allerede i dag foregår i folkeskolen.

Alle undersøgelser, der har beskæftiget sig med den danske folkeskole, har netop peget på, at der er behov for en større skriftlighed i evalueringen. Og jeg tror, at hvis man tog de positive briller på, som fru Anne Baastrup forsøgte lige før, så kunne man også vende det her positivt og sige: Jamen nu kommer der en skriftlighed i evalueringen i folkeskolen, den evaluering, som lærerne allerede i dag er forpligtet til laves, og som en meget stor del af lærerne allerede laver.

Det er jo sådan set svaret på, hvor ressourcerne kommer fra. Evaluering er en opgave, der ligger hos lærerne allerede i dag. Ressourcerne skal findes, ikke ved at staten går ind og definerer, hvordan de her elevplaner skal se ud, men ved at man på den enkelte skole, altså lærerne og ledelsen i fællesskab, laver et stykke udviklingsarbejde, hvor man ser på, hvordan de elevplaner skal se ud, og på, hvordan de virker bedst på den skole, man er på.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det er meget interessant at høre hr. Kim Mortensen komme med den her beskrivelse af, hvor mange ressourcer der er i den danske folkeskole i dag. Jeg gad vidst, hvor mange lærere hr. Kim Mortensen har været ude og snakke med, efter at det her lovforslag blev fremsat.

Jeg synes, at hr. Kim Mortensen i stedet for skal prøve at se på nogle af de vestegnsskoler, som systematisk gennem de sidste år har brugt tolærerordninger, mentorordninger, nyudviklede undervisningsmaterialer og gode efteruddannelsstilbud til lærerne og så se, hvad det er for et niveau, disse børn er på.

Nu sker der desværre det på grund af skattestoppet og på grund af udligningsreformen m.v., at de kommuner bliver nødt til at spare, således at alle de tilbud gradvis forsvinder med den konsekvens, at det, som vi gerne vil have, nemlig at alle børn får mulighed for at lære at læse, skrive og regne, og at alle børn får mulighed for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse, forsvinder, på trods af at man har 10 års erfaringer med, hvad det er, der nytter noget.

I stedet for ønsker Socialdemokraterne at bruge alle ressourcerne på, at lærerne skal skrive,

om lille Peter er rigtig, rigtig god til det hele, og om, at der slet ikke er nogen problemer andet end, at han muligvis skal lære at lade være med altid at tage ordet.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Jeg er ked af, hvis fru Anne Baastrup under det her lovforslag sådan skal efterlade indtrykket af, at Socialdemokratiet er særlig begejstret for den politik, som regeringen fører sammen med Dansk Folkeparti over for kommunerne.

Jeg ved godt, hvor svært mange kommunalbestyrelser har ved at få budgetterne til at hænge sammen. Jeg ved godt, hvordan der bliver sparet penge rundtomkring på ekstra lærertimer, på de ressourcer, der skulle komme folkeskolen til gode. Det har bare ikke så meget med det lovforslag, vi diskuterer lige nu, at gøre. Det har noget at gøre med, hvad det er for en økonomisk stram politik, regeringen lægger ned over kommunerne. Og lige på det punkt er Socialdemokratiet fuldstændig enig med fru Anne Baastrup og SF i, at der nok skal en anden regering til for at ændre lige præcis på det billede.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Næste ordfører bliver hr. Martin Henriksen.

Martin Henriksen (DF):

Det, jeg gennemførte i 1970'erne, var en reaktion på en meget eksamenspræget, formalistisk, sort skole. Der blev pustet liv i skolen, og børnene fik større glæde af skolen og bedre mulighed for at udtrykke sig. Men det har bevæget sig så langt ud, at de faglige kundskaber er blevet for ringe, og lærerne er blevet for ringe stillet. Citat: tidligere undervisningsminister fru Ritt Bjerregaard.

Kl. 12.55

Her er jeg faktisk enig med Ritt Bjerregaard, og jeg har da også bemærket, at man i Københavns Kommune har taget nogle lokale initiativer for at rette op på den lokale folkeskole.

I dag vedtager Folketinget så en national pakke, som på landsplan skal gøre folkeskolen bedre. Tidligere tiders skolepolitik har efterladt mange unge mennesker i et tomt hul uden færdigheder og uden kendskab til sig selv, sin egen kultur og historie. Det får vi nu rettet op på. Det har været et ønske fra Dansk Folkeparti i lang tid, og nu tager vi skridtet. Vi giver folkeskolen håb, og jeg vil faktisk vove den påstand, at vi ser fremad.

I Københavns Kommune forlader 25 pct. af eleverne skolen uden at kunne læse og regne ordentligt. Hvis vi kigger på indvandrere og efterkommere, er tallet oppe på 55 pct., og bl.a. derfor er der behov for en styrkelse af det faglige niveau. Visse steder i landet er der gode folkeskoler, og visse steder er der dårlige folkeskoler, men vi har brug for tiltag, og vi skylder danskerne, forældrene og børnene, at løfte folkeskolen generelt, og det er det, vi gør med denne folkeskolelov.

Vi har tit hørt, at vi ikke har lyttet, og at der ingen debat har været, men jeg synes, at der i høj grad har været debat og er blevet lyttet. Argumenterne imod folkeskoleforliget er blevet hørt, men virkeligheden taler sit tydelige sprog, og i sidste ende må virkeligheden selvfølgelig veje tungest.

Folkeskolen har brug for styrket evaluering, mere faglighed, flere historietimer, bedre skolehjem-samarbejde, fokus på den enkelte elevs behov, en ny formålsparagraf, og det er det, folkeskolen får.

I Dansk Folkeparti er vi tilfredse med forløbet. Vi har store forventninger til forliget og vil følge det med stor interesse, og vi er sikre på, at der også er mange andre, der vil gøre det rundt omkring i det danske land. På Dansk Folkepartis vegne vil jeg gerne takke regeringen og Socialdemokratiet for samarbejdet og for det gode resultat.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Det gode ved det her med, at der er flere behandlinger, er jo, at man har lejlighed til, hvis man er kommet til under en tidligere behandling at sige noget, der ikke er helt rigtig, ved en efterfølgende behandling at korrigere sig selv, for det er jo menneskeligt at fejle.

Jeg kan forstå på de andre ordførere, at det, som hr. Martin Henriksen under førstebehandlingen kom for skade at sige om Folketingets formålsparagraf, intet har på sig – jeg tænker på der, hvor hr. Martin Henriksen siger, at der er udtrykt en prioritering i folkeskolens formålsparagraf, og at det er færdigheder og kundskaber.

Som jeg forstår det på både Venstre og Socialdemokratiet, så står hr. Martin Henriksen i hvert fald helt alene i forligskredsen med den tolkning. Derfor vil jeg bare gerne spørge hr. Martin Henriksen, om ikke det så var på sin plads at trække det udsagn tilbage under tredjebehand-

lingen, da det jo åbenbart ikke er noget, der er kommet igennem i forligskredsen.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Nu har jeg jo bemærket, at De Radikale har sagt til alle de andre ordførere, at de tilsyneladende ikke havde ret og hr. Martin Henriksen havde ret. Og nu skal jeg så åbenbart sige, at de har ret og jeg ikke har ret.

Jeg tror, at grunden til, at De Radikale misforstår det, er, at de gerne vil misforstå. Det, der jo er pointen, er, at færdigheder og kundskaber er det vigtigste. Og hvorfor er færdigheder og kundskaber det vigtigste? Det er, fordi det er forudsætningen for de andre delelementer i formålsparagraffen. Det kan ikke være mere klart.

I den tidligere formålsparagraf kunne man snildt tolke det sådan, at færdigheder og kundskaber er forudsætningen for alsidig udvikling. Nu er færdigheder og kundskaber forudsætningen for de fem delmål, og derfor er der selvfølgelig tale om en opprioritering af færdigheder og kundskaber, og derfor er færdigheder og kundskaber det vigtigste.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Så det vil sige, at det, der er sket, altså er, at, som hr. Kim Mortensen siger, der er en balance mellem den alsidige udvikling og færdigheder og kundskaber. Det er også hr. Martin Henriksens udlægning af teksten. Det er balanceret fuldstændigt, og det er ikke det, der er det centrale i ændringen af formålsparagraffen.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg vil da vove den påstand, at der er en balance i folkeskolens formålsparagraf. Hvis der ikke er en balance i folkeskolens formålsparagraf, så har vi jo skudt forkert, og det mener jeg ikke vi har gjort. Vi har gjort det rigtig.

I den tidligere formålsparagraf var færdigheder og kundskaber en forudsætning for den alsidige udvikling. Nu siger vi, det er en forudsætning for alle de fem delmål, der er, og dermed vil jeg vove den påstand, at færdigheder og kundskaber er det vigtigste i den nye folkeskoleformålsparagraf. Det er vel heller ikke så forføreligt, at man faktisk lægger op til, at eleverne skal lære noget.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Færdigheder og kundskaber er det vigtigste. Under førstebehandlingen kaldte hr. Martin Henriksen det for en klar prioritering, nemlig færdigheder og kundskaber.

Så vil jeg spørge: Er det så ikke fru Christine Antorini, der tager fejl, når hun siger, at de her ændringer af formålsparagraffen ikke er udtryk for en særskilt prioritering af faglighed som nummer et og de andre delmål som nummer to? Er det så ikke en forkert opfattelse, og burde hr. Martin Henriksen så ikke indkalde forligskredsen og forklare Socialdemokraterne, hvad det egentlig er, de er i gang med at stemme for?

Jeg synes, det er ret vigtigt, ikke bare for den diskussion, vi har her, det kan vi nok overleve, men for den folkeskole, som bagefter skal prøve at tolke, hvad det egentlig er, der bliver vedtaget, og for de lærere, som bagefter skal prøve at efterleve den formålsparagraf, som her er i gang med at blive ændret.

Kl. 13.00

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Vi ved jo godt, hvorfor vi kører det her spil, det er jo i realiteten, fordi de, der er imod folkeskoleforliget, efterhånden har grebet fat i det, som de synes der er værd at gribe fat i, og så bliver de ved med at køre rundt i det samme og det samme og det samme om og om igen. Det er jo derfor.

Jeg synes, at de, der sidder og lytter til den her debat, dels skal læse folkeskolens nye formålsparagraf og også gerne den gamle formålsparagraf. Så kan de se, hvilke forandringer der er sket, og hvad de er udtryk for. Derudover synes jeg, at de skal kigge på summen af de ordførertaler, der er blevet holdt ved tredjebehandlingen og ud fra det danne deres vurdering af, hvad de mener formålet med folkeskolens formålsparagraf er. Jeg har allerede sagt det, og jeg synes også, at de andre ordførere har redegjort ganske glimrende for det.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg er i hvert fald enig med Dansk Folkepartis ordfører derhen, at vi nok ikke kommer det nærmere. Der bliver sagt nogle klart forskellige ting, og det må folkeskolen så lære at leve med, som de må lære at leve med så meget andet.

Så vil jeg godt prøve at spørge til de prioriteringer, som ligger i det her i forbindelse med det kommunale og det statslige område. Er det ikke sådan, at man her tager fat i en folkeskole, som efter ordførerens mening har været forvirret, og siger, at de ikke har gjort det godt nok i kommunerne, og at vi derfor må stramme skruen lidt, på samme måde som Dansk Folkeparti siger det i forbindelse med ældreplejen, altså at vi må stramme skruen lidt her fra Folketingets side og så fjerne lidt af det kommunale selvstyre, som også KL skriver i deres hørings svar? Er det her lovforslag ikke udtryk for, at vi på den måde ønsker at have folkeskolen i en lidt strammere tøjle fra Folketingets side?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Det kan man da godt sige. Altså, det, der jo er pointen, er, at vi præciserer, at kommunerne har et ansvar for det her, og at kommunerne bl.a. årligt skal lave en kvalitetsrapport og så en handlingsplan, hvis der er behov for det, for at se, hvordan det går på skoleområdet. Hvis de så mod forventning ikke gør det, har ministeren mulighed for at pålægge dem at gøre det, og det er jo egentlig ganske uskyldigt og også meget fornuftigt, ville jeg mene.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Nu, hvor hr. Martin Henriksen har tilsluttet sig det, man kunne kalde for den socialdemokratiske balance, tror jeg godt nok, at han får problemer med Kommissionen til forsvar for kundskaber, når han kommer hjem, men vi andre skal jo ikke blande os i, hvordan han har det med den.

Med den her nye, afbalancerede holdning til forholdet mellem kundskaber og færdigheder og den enkelte elevs alsidige personlige udvikling, som jeg sætter stor pris på, kan vi så også fra hr. Martin Henriksens side få en garanti for, at trin- og slutmål ikke ændres, så de bliver mere testbare og dermed også meget mere snævre i den faglige forståelse?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes, dels at trin- og slutmål selvfølgelig skal tage højde for, at der kommer nogle test, dels skal de selvfølgelig også, som fru Margrethe Vestager sagde tidligere, have en dybde og en bredde. Det synes jeg er ganske rimeligt.

Når man igen forsøger at sige det her med, at forligspartierne ikke er enige, så vil jeg bare sige: Hvis det er det eneste reelle argument, som de, der ikke er enige i folkeskoleforliget, har at gribe fat i nu, så har man jo ikke særlig mange argumenter tilbage. Hvorfor er det så forkert og så farligt at sige, at færdigheder og kundskaber i den nye formålsparagraf er det vigtigste? De er det vigtigste, fordi de leder til alle de andre ting. Der skal jo ligge færdigheder og kundskaber bag det, at man skal forberede sig til videreuddannelse, der skal ligge færdigheder og kundskaber bag, at man bliver fortrolig med dansk kultur og historie, og det samme gælder for alle de andre delmål. Det er en god nyhed.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Når nogle af os hæfter os ved, at der er uenighed i forligskredsen, så er det jo bl.a., fordi det er den eneste måde at få en egentlig diskussion på. For uenigheden om formålsparagraffen kan vi jo dårligt nok diskutere, for så bliver der bare henvist til, at uenigheden ikke er noget særligt, og at det bare drejer sig om nogle ord, og at formålsparagraffen bare bliver mere moderne, og at det såmænd ikke er så slemt, det betyder næsten ikke noget. Så kan vi jo ikke have en politisk diskussion, og derfor viser vi jo nødt til at hage os fast, når der dog bliver sig at være bare et tilløb til noget politik frem for den fuldstændig glatte, kyniske overflade, der er lagt ud over hele den her diskussion.

For lige at vende tilbage til det der med testene og ændringen af trinmålene, vil jeg spørge: Hr. Martin Henriksen sagde, at det er vigtigt, at trinmålene tager højde for, at der er test, kan vi ikke blive enige om, at det er at vende tingene forkert? Det må være sådan, at fagene har et formål i al deres fylde og mangfoldighed, hvoraf en lille del af det vil være testbart på den der it-måde, som forligspartierne nu vil eksperimentere med på en landsdækkende skala, og så vil der være alt det andet. Og sådan bør det blive med at være, hvis man mener noget med kundskaber og færdigheder og alle de gode ord, der er blevet sagt her om skolens udvikling. Ellers er der jo tale om en reduktion, og det må Dansk Folkeparti vel også kunne stå inde for, nemlig at man vil have fagene i deres helhed og ikke bare have, at en lille, snæver ting kan testes præcist med hensyn til den metode, man har valgt.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg kan bekræfte, at vi vil have fagene i deres helhed. Og så må jeg bare igen sige til den diskussion om formålsparagraffen, at der jo var et samråd i Uddannelsesudvalget, hvor bl.a. fru Margrethe Vestager, hr. Thomas Krog og andre var til stede, og hvor undervisningsministeren på glimrende vis redegjorde for den nye formålsparagraf i folkeskolen. Man kan sige, at vi ønsker at tydeliggøre, vi ønsker at præcisere, eller man kan sige, at der er tale om en prioritering, det vigtigste er, at det så at sige er ord, der betyder det samme.

Derfor bliver jeg nødt til at sige, at man forsøger at kile noget ned imellem forligspartierne, som ikke er der. Og den eneste grund til, at man gør det, er, at man ikke har mere at gribe fast i. Man bliver også nødt til at forholde sig til, at jeg bl.a. startede med at citere Ritt Bjerregaard, den tidligere undervisningsminister. Man kan da tolke ud fra det citat, at Socialdemokraterne er i stand til at blive klogere, men at der måske er andre partier i Folketinget, som ikke er i stand til det.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Man må vel et eller andet sted tolke det, hr. Martin Henriksen siger, sådan, at der er balance i formålsparagraffen. Det var der måske også i den gamle, men nu er der kommet en ny balance, det vil sige, den er lavet om, og der er realiteter i det, der er lavet om. Det er der, Dansk Folkeparti i dag i stor udstrækning har fået sin vilje, og det er jo godt for Dansk Folkeparti. Og jeg skal ikke stå her og insinuere, at forligspartierne skulle være uenige, det er jo ikke mit problem, at der er en række partier, der er gået sammen om en forkert politik, det sker jo tit her i Folketinget.

Jeg vil gerne spørge hr. Martin Henriksen, om det ikke er rigtigt, at set fra Dansk Folkepartis synspunkt er det vigtigt at have ikke bare test, men også landsdækkende test, og det er også vigtigt at få resultaterne samlet ind, sådan at man fra statens side med udgangspunkt i testresultaterne kan se, hvor der er brug for at gribe ind og ændre på folkeskolen – og at man også ændrer på de enkelte kommuners prioriteringer, hvis testene ikke er gode nok.

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes, at testene er et vigtigt element, når man skal vurdere, hvordan udviklingen er i folkeskolen, så det må vel være et ja.

(Kort bemærkning).

Per Clausen (EL):

Det skal jeg sige tak for, for nu har vi nemlig for første gang under debatten fået en fornuftig begrundelse fra et af forligspartierne for, hvorfor det er så vigtigt at indsamle de resultater. Det er, fordi de skal bruges til at tage stilling til, hvilke yderligere tiltag der er nødvendige at gennemføre over for folkeskolen og kommunerne fra statens side.

Hr. Martin Henriksen har jo også sagt tidligere i dag, at testene kun rummer en meget lille del af det, der skaber kvalitet i en folkeskole. Er hr. Martin Henriksen så ikke enig med mig i, at vi så risikerer at få en fuldstændig skævvridning af de statslige indgreb, fordi de sker på baggrund af, hvad testen kan vise, men måske ikke på baggrund af hele virkeligheden?

(Kort bemærkning).

Martin Henriksen (DF):

Nej, jeg mener ikke, at der vil blive tale om en skævvridning. Jeg mener, at de her test vil kunne indgå i en samlet vurdering af, i hvilken retning folkeskolen går. Og det synes jeg da er ganske, ganske positivt. Jeg synes altså også, at de partier, som ikke er med i folkeskoleforliget – det har jeg også sagt før, og jeg vil gerne sige det igen, for der er ikke sket noget nyt siden da – mangler et alternativt bud på, hvad det er, de så i realiteten vil. Det hører vi ikke noget om.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Carina Christensen.

Carina Christensen (KF):

Det her lovforslag, som vi nu tredjebehandler, bygger på en bred politisk aftale indgået mellem regeringspartierne, Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti. I Det Konservative Folkeparti glæder vi os over, at det igen er lykkedes at indgå et bredt politisk forlig om forbedringer af folkeskolen.

Her på den sidste dag inden sommerferien i Folketinget synes jeg, at vi kan se tilbage på et rigtig godt og positivt år, ikke mindst på uddannelsesområdet og ikke mindst, når det gælder

den danske folkeskole. Der er nået nogle store og meget markante resultater, og det skyldes ikke mindst meget stor velvilje og et godt samarbejde mellem de fire største partier i Folketinget. Så jeg vil meget gerne takke for samarbejdet i forligskredsen om folkeskolen.

Der er ingen grund til at lægge skjul på, at vi i Det Konservative Folkeparti er utrolig glade for det her lovforslag. Vi gennemfører nu en række tiltag, som i mange år har været konservative mærkesager, og vi tager et stort skridt i retning af at skabe en folkeskole i verdensklasse. Det er ikke en overraskelse for nogen, at vi i Det Konservative Folkeparti er meget optaget af at øge fagligheden i folkeskolen. Det handler ikke om, at vi ønsker at genindføre den sorte skole, som nogle måske vil påstå, tværtimod handler det om, at vi i høj grad er bekymret for den danske folkeskole og ikke mindst for de mange børn og unge, der går i den.

Vi har 20 pct. unge mennesker, som aldrig gennemfører en ungdomsuddannelse, og det er simpelt hen ikke godt nok og ikke tilstrækkeligt, hvis vi skal kunne klare os i en globaliseret verden. Vi må og skal gøre det bedre, og fagligheden skal styrkes. Flere timer i dansk og historie var et konservativt valgløfte. Det valgløfte indfrier vi nu, og der er samtidig afsat over 100 mio. kr. til en ny national handlingsplan for læsning.

For os er det helt afgørende, at alle danske børn får mulighed for at udnytte deres fulde potentiale, og derfor er vi også meget optaget af at styrke undervisningsdifferentieringen og af at skabe en stærk evalueringskultur i den danske folkeskole. Tidligere i år indførte vi nationale, obligatoriske test. Nu får alle børn derudover en skriftlig elevplan, der vil bidrage til at sikre, at der er fokus på hvert enkelt barn. De svage må ikke blive glemte, og de dygtigste skal have ekstra udfordringer.

Kl. 13.10

Vi er meget tilfredse med, at det med lovforslaget nu bliver præciseret, at det er kommunalbestyrelsens ansvar, at børn lærer det, som de skal, i skolen. Det skal være slut med igen og igen at placere aben på andres skuldre. Det er på tide, at der er nogen, der går ind og tager et ansvar. Det ansvar bliver nu kommunernes.

Endelig glæder vi os over, at det nu præciseres i folkeskolens nye formålsparagraf, at det er en central opgave for skolen at forberede eleverne til videreuddannelse. Folkeskolen har en stor opgave i at bidrage til, at vi når vores målsætning om, at mindst 95 pct. af alle unge skal have

en ungdomsuddannelse, og at 50 pct. af alle unge skal have en videregående uddannelse.

Jeg må sige, at det ikke har været en ubetinget glædelig dag i Folketinget i dag. Vi har tidligere på dagen behandlet et lovforslag om kunstig befrugtning, som for De Konservative i høj grad handlede om barnets tarv. Det her lovforslag handler i høj grad også om barnets tarv, og derfor er ikke mindst vedtagelsen af det her lovforslag på en dag som i dag et særdeles stort lyspunkt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Så er det fru Margrethe Vestager som ordfører.

Margrethe Vestager (RV):

Alle skoler, hver enkelt skole, skal lave en konkret handlingsplan for at sørge for, at skolen er i udvikling, hvad angår det, der er den konkrete udfordring der, hvor skolen virker. For det er klart, at skolen skal være med til at løfte vores ambitioner om et stadig bedre samfund, og at børnene skal have stadig flere kundskaber, færdigheder, udtryksformer og arbejdsmetoder, sådan at de kan begå sig både i vores demokratiske samfund og selvfølgelig også i det uddannelsesliv og det arbejdsliv, som venter dem.

Hver skole burde lave sådan en handlingsplan i samarbejde med den konkrete kommune, sådan at kommunen kunne have et kvalitetsarbejde, der afspejler de lokale vilkår, sådan som vi f.eks. ser det i Københavns Kommune, hvor man har taget teten og har lavet en aftale, som netop afspejler den mangfoldighed, som skolerne har i den enkelte kommune.

Statens bidrag kunne være at finansiere fagkonsulenter med forankring i de pædagogiske CVU'er landet over, sådan at man gjorde noget aktivt og konkret for at sprede viden og gode erfaringer fra den pædagogiske forskning, samtidig med at Evalueringsinstituttet kunne være med til at evaluere indsatsen og sørge for, at der blev opbygget en stadig højere viden og en stadig større refleksion hos de lærere og pædagoger, som er med til at give folkeskolen indhold.

Det er desværre ikke der, vi er i dag. Der, hvor vi er i dag, er, at vi vedtager den, tror jeg, mest centralistiske skolelov, der er blevet vedtaget i Folketinget i mands minde, centralistisk med hensyn til forståelsen af, hvad det egentlig er for et læringsbegreb, der skal lægges til grund i den formålsparagraf, som vi har drøftet en del i dag. For problemet er jo ikke kun, at man ophø-

jer færdigheder og kundskaber til at være vigtige i sig selv, men også at man indskrænker begrebet, fordi man udelader arbejdsmetoder og udtryksformer, som om det ikke var en vigtig del af den enkelte elevs samlede kompetence.

Det er en reduktion, uanset hvordan man vender og drejer det. Det har ikke noget at gøre med, hvad man ser som færdigheder og kundskaber. Til alle de forskellige lidt patetiske forsøg, der har været på at sige, at vi ser for snævert på færdigheder og kundskaber, og at man skam også mener, at kundskaber er noget, der har med musik og kreativitet at gøre, hvilket selvfølgelig er rigtigt, eller til postulatet om, at de, der ikke støtter det her lovforslag, ikke synes, at børnene skal lære noget, må jeg sige, at det vist er en grov undervurdering af dem, der lytter til debatten, for hvorfor i alverden skulle børn ellers gå i skole, hvis det ikke netop skulle være for at lære noget?

Når det er paradoksalt, og når vi jo oplever os bekræftet i, at det her er et stærkt centralistisk lovforslag, så er det jo, fordi ingen af de fire partier, der støtter loven, har fundet anledning til at stemme for de ændringsforslag, der ville vende testen indad og gøre den til et supplement til de pædagogisk begrundede test, som lærerne allerede bruger masser af i dag.

Kl. 13.15

Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Venstre og De Konservative kan ikke slippe tanken om, at det er nødvendigt med kontrol. De kan ikke slippe tanken om, at man sikkert ikke vil derude, medmindre det er sådan, at testresultaterne bæres videre til den kommunale kvalitetsvurdering og til den statslige overvågning. Det er måske det, der er noget af det mest sørgelige, nemlig at hele den her behandling viser, at der ikke er tillid til det, der er forudsætningen for læring hos det enkelte barn, nemlig den engagerede lærer. Den tillid findes ikke hos det herskende flertal.

Der er kommet en god ting ud af debatten i dag, og det er Socialdemokratiets tilsagn om, at man ikke vil acceptere, at den omskrivning af trinmål og slutmål, der nu kommer til at finde sted, skal ske sådan, at trin- og slutmål bliver mere testegnede. Jeg kan love Socialdemokratiet, at Socialdemokratiet vil blive holdt fast på det løfte, som er blevet afgivet i dag.

Det er helt oplagt med den revision, som man sætter i gang nu, netop fordi formålsparagraffen lægger op til en mere endimensionel faglighed, og fordi de første test, som man har lavet i fysik-

kemi, allerede viser, hvor lidt af den nuværende faglighed man overhovedet kan teste med den type af it-baserede test, at risikoen selvfølgelig er meget stor for, at den faglighed, vi ender med, er en faglighed, som kan testes billigt, hurtigt og nemt kontrollerbart via informationsteknologien. Det er ærgerligt for dem, der har faglige ambitioner på vegne af folkeskolen, dem, som har ambitioner om, at fagene skal foldes ud, sådan at børnene får både kundskaber, færdigheder, udtryksformer og arbejdsmetoder til at bære med sig videre ud fra det personlige udgangspunkt, som de hver for sig må have med sig fra skolen.

Man ser også fra de fire partiers side fuldstændig hen over, at den rådgivning, som ministeren får, også vil være ministerens egen rådgivning foretaget af ministerudpegede rådgivere, der skal rådgive ministeren og kun ministeren på baggrund af ministeriets egen sagsbehandling. Det er vist ikke normalt det, man kender som rådgivning.

I hvert fald må man sige, at det, der effektivt sker her, er, at man sætter kronen på værket, hvad angår at sætte skolens parter uden for indflydelse, og det er jo det, der har været meget karakteristisk for hele den her proces. Jeg vil tro, at alle de, der har været ordførere eller været i nærheden af at beskæftige sig med det her, vil have haft mailbokse, der har været fulde af indsigelser fra Danmarks lærere, ikke ens, ikke organiserede indsigelser, men indsigelser opstået af en egentlig kvalificeret faglig modstand. Ud fra en pædagogisk vurdering af, hvad der gør skolen bedre, har man vist modstand mod det lovforslag, som vi tredjebehandler i dag.

Danmarks Lærerforening er kommet med konstruktive, gode, kvalificerede bidrag til at få en egentlig dialog og en aftale om, hvordan man kunne udvikle skolen. Det er der ikke blevet kvitteret for, det er ikke blevet taget op, for udgangspunktet for flertallet er, at en god skole forudsætter central styring.

For Det Radikale Venstre forholder det sig modsat. For os at se forudsætter en god skole engagerede lærere, som i samarbejde med elever og forældre indløser skolens mål i deres bredde og mangfoldighed. Det synes vi man skulle have bygget på i stedet for denne centralistiske lovgivning, som vi er alvorlig bange for vil indskrænke fagligheden og slet, slet ikke vil leve op til de ambitioner, vi har om at gøre en god skole bedre.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Nu skal vi jo snart stemme endeligt om det her lovforslag, og jeg er stadig væk noget forvirret, så jeg vil godt have lov til at spørge en kapacitet på området som fru Margrethe Vestager om, hvad det egentlig er, det her handler om. Venstre og Socialdemokraterne siger, at det her jo handler om at give kommunerne nogle redskaber, det handler om, at folkeskolen på den måde skal styrkes lokalt. Over for det udsagn har vi Dansk Folkeparti, der siger, at det her handler om en bedre statslig styring af folkeskolen, og det er for øvrigt godt bakket op af Kommunernes Landsforening, som også i deres høringssvar siger, at det her indskrænker det kommunale selvstyre. Men hvad er det egentlig, der trækker den ene vej, og hvad er det, der trækker den anden vej i det her lovforslag?

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg deler sådan set hr. Thomas Krogs forvirring om, hvad det egentlig er, der er det udslagsgivende for forligskredsen, men jeg tror, at man i sin analyse kan tage pejling af, hvad der er regeringens parlamentariske grundlag, og hvad der er den konservative folkeskolepolitik.

Der var jo ikke nogen grund til at tage korte bemærkninger til den konservative ordfører, fordi vi allerede i går under afslutningsdebatten så, at det her er et af de helt centrale områder, måske det eneste, for indflydelse, som Det Konservative Folkeparti har i regeringen, nemlig at De Konservatives skolepolitik nu bliver gennemført.

De Konservatives skolepolitik har alle dage været baseret på en centralistisk og kontrollerende tilgang til, hvad det var, der skulle foregå. Og man må jo sige, at Dansk Folkeparti har samme tilbøjelighed, i hvert fald sådan som jeg ser det, men jeg kan selvfølgelig blive belært om det modsatte. I hvert fald tror jeg nok, at de fleste, som iagttaget det her, har meget, meget svært ved at se, hvad det egentlig er, Socialdemokratiet har fået ud af at deltage i det her forlig, der markant ændrer den folkeskole, som vi kender i dag.

Kl. 13.20

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg vil godt sige tak for svaret. Der er jo desværre flere ting, jeg har svært ved at finde ud af på

det her sene tidspunkt i lovbehandlingen, og det andet er det væsentlige, der handler om formålsparagraffen. Man er i gang med at lave en helt ny formålsparagraf for den folkeskole, som jo er et centralt element i Danmark og for hele vores kommende udvikling. Der står jeg stadig væk her og kan ikke helt finde ud af, hvad det egentlig er, der er i gang med at blive vedtaget. Nogle siger, at det vigtigste og det primære er færdigheder og kundskaber, og andre siger, at det, der ændres, ikke er udtryk for en særskilt prioritering.

Også der kunne jeg godt tænke mig, at fru Margrethe Vestager som den kapacitet på området, hun er, fortæller, hvad hun faktisk mener er konklusionen på det her.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ja, det får vi at vide nu.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg takker meget for tilliden, det er ikke nær det.

Jeg tror, der ligger et væsentligt hint om, hvad vej det går, i udeladelserne, i, at der ikke længere er en ambition om, at eleverne også skal beherske arbejdsmetoder og udtryksformer. For det er jo noget af det, der er med til at folde kundskaber og færdigheder ud, sådan at det bliver til noget, man faktisk kan bruge til noget, sådan at det bliver noget, der kan sættes i spil i de faglige opgaver, som man måtte have i uddannelse eller i arbejdsliv eller i forbindelse med vores demokrati.

Jeg synes, det er meget svært trods de der gode ord og omsvøb, som vi har hørt i dag, at frigøre sig fra en analyse af, at vi får en indskrænket formålsparagraf. Og jeg tror da også, at der i den tekst, der løber hen over skærmen hos dem, der ser forhandlingen her, står, at det er en diskussion om en strammere formålsparagraf. Man ønsker et strammere fokus på kundskaber og færdigheder i stedet for at bygge på det, der er skolens styrkesider i dag, for derved at komme til, at vores børn lærer stadig mere.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Jeg har prøvet at deltage i andre debatter, hvor jeg har stået på samme side i debatten som fru Margrethe Vestager – jeg tænker her på et helt andet emneområde end folkeskolen, nemlig europadebatten. Og der er en ting, som jeg ved at vi i fællesskab har været irriterede over, og

det var, når de, der ville noget andet med Europa end det, som vi ville med Europa, brugte nogle skræmmebilleder og sagde: Ja, det kan godt være, det ikke lige er de her konkrete forslag, som vil føre til en ulykke, men det er en glidebane på vej hen mod Europas Forenede Stater, eller det ender med, at Danmark bliver et amtsråd i Europa, eller hvad der nu har været af skræmmebilleder.

For at vende tilbage til skoledebatten vil jeg gerne spørge: Når fru Margrethe Vestager fremmaner et billede af, at det bliver en helt, helt anderledes folkeskole, hvad er det så præcis i dette lovforslag, som forhindrer, at skolerne kan blive det, som fru Margrethe Vestager gerne vil have at skolen udvikler sig til? For jeg er slet ikke uenig i, at skolerne skal kunne gøre det, som fru Margrethe Vestager siger, jeg kan bare ikke se, hvad det er i lovforslaget, der forhindrer skolerne i det.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det synes jeg sådan set er et meget spændende billede. Jeg har deltaget i de samme debatter, og jeg har så også set modstandere af EU blive meget, meget irriterede over, at de aldrig ligesom kunne få at vide, hvad det gik ud på, altså at de hele tiden blev mødt med, at det her ikke er noget særligt, og det er bare en lille ting og nej, nej, nej. Lige pludselig stod de så med et indre mærked og en fælles valuta og en helt anden opfattelse af, hvad det egentlig var for noget.

Hvis fru Christine Antorini har en opfattelse af, at vores vurdering af lovforslagets konsekvenser er for hård, så må jeg returnere complimenten og sige, at min vurdering af Socialdemokratiets tilgang til det her er, at Socialdemokraterne er for, ja, for ikke at bruge ordet naive, så vil jeg sige søde, når de tror, at det her ikke rigtig er noget, og at der stadig er plads til, at man kan gøre alt det, man plejer.

Det indtryk, som står tilbage, af centrale obligatoriske test, som ministeren siger vil påvirke undervisningen, er, at disse test skal indgå som det centrale element i de kvalitetsrapporter, som kommunerne skal lægge på en sådan måde, så de er sammenlignelige, rapporter, som skal indgå i den statslige overvågning, sådan at staten kan gribe ind og sørge for, at der bliver lavet indsatsplaner, som kan overrulle, hvad den enkelte skolebestyrelse måtte mene. Det er meget, meget svært at se det som andet, end at man drejer skolen i en anden retning, end den har haft før. Jeg

ved ikke, hvordan man skulle bære sig ad med at få det modsatte indtryk, medmindre man altså støtter det.

(Kort bemærkning).

Christine Antorini (S):

Jeg må jo forstå fru Margrethe Vestagers svar på den måde, at der sådan set ikke er noget i det konkrete lovforslag, der forhindrer skolerne i fortsat at udvikle de brede kompetencer og sætte forsøgs- og udviklingsarbejde i gang osv. osv., som fru Margrethe Vestager ønsker, og som jeg i øvrigt også ønsker.

Kl. 13.25

Jeg vil så spørge fru Margrethe Vestager, om hun dog i det mindste vil anerkende, at en af de mange ting, som Socialdemokratiet har sat sit fingeraftryk på, er, at det efter 3 år skal evalueres, hvordan det går med testene, om de virker efter hensigten, og om der er nogle af de ting, som kunne være et skræmmebillede, der bliver realiseret. Bliver der det, så bliver det faktisk evalueret. Der kommer en redegørelse i Folketinget fra ministeren, hvor man tager stilling til, om der var uhensigtsmæssige ting ved det. Fru Margrethe Vestager må i det mindste anerkende, at det er et af de fingeraftryk, Socialdemokraterne har sat, og at det er et vigtigt fingeraftryk, at der kommer en sådan evaluering.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jeg synes, det er betegnende, at fru Christine Antorini nu siger, at man kan blive ved med at gøre alt det, man plejer at gøre, det her er bare en lille ting, som man gør ved siden af. Vi har også hørt tidligere i dag, at det ikke kræver nogen ressourcer at lave skriftlige elevplaner til alle, og at det ikke betyder noget særligt for undervisningen, at den skal testes på de her helt centrale tidspunkter med tilbagemeldinger til kommune og stat.

Jeg synes, det er så markant en undervurdering af, hvad lovgivning egentlig betyder for den virkelighed, som vi har omkring os, at jeg slet ikke forstår, hvorfor man ulejlig sig med lovgivning, hvis man mener, at det har så begrænset en betydning. For pointen er jo, at det virker, det gør en forskel, om man bliver målt med et centralt testværktøj fra statens side eller ej. Ellers ville forligspartierne vel ikke lave det. Hvis de ikke tror på, at det virker, så træk forslaget tilbage, det kan nås endnu. Jeg tror da bestemt, det kan lade sig gøre.

Dermed vil jeg jo også bare sige, at jo, det er da flinkt og fint, at det bliver evalueret, men det skulle sandelig da også bare mangle, når man sætter et landsdækkende eksperiment i gang, som man ikke ved hvor begynder og hvor ender, for det har vi ikke kunnet få et eneste svar på i lovgivningsprocessen, fordi man ikke ved det.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Nu forstod jeg på SF's ordfører, at det er en stor kapacitet, vi har stående på talerstolen, så det er jeg selvfølgelig utrolig glad for også at få lov til at benytte mig af. Men jeg synes, at når nu der er tale om den her kapacitet, som vi er enige om der er, så kunne det være lidt fristende at gentage spørgsmålet til fru Margrethe Vestager: Hvad er det, der i det lovforslag, vi har med at gøre her, ikke længere kan lade sig gøre for dansklæreren i en 3. klasse på en skole i eksempelvis Esbjerg eller et hvilket som helst andet sted? Hvad er det i det her lovforslag, som nu ikke længere kan lade sig gøre, og som kan berettige til de her meget store armbevægelser om, at vi lige pludselig indfører den her meget store statsligt styrede skole? For jeg har svært ved at få øje på det i det lovforslag, vi behandler her.

Jeg kan godt få øje på nogle scenarier om en efterfølgende lovgivning, som nogle andre end os, der sidder her lige nu, kunne finde på at vedtage, men jeg kan ikke få øje på det i det lovforslag, som vi sidder og skal stemme om lige præcis nu.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det undrer mig sådan set ikke, for det er faktisk lige præcis det indtryk, jeg har haft af Socialdemokratiets behandling af det her lovforslag, at man ikke rigtig kunne se, om det betød noget eller ej, og at man sagde, at det bare var en lille ting, og at det bare var nogle ord. Så det undrer mig ikke, at hr. Kim Mortensen stiller det spørgsmål. Nu må jeg så i øvrigt sige, at det er altså SF's ordfører, der har den vurdering af mig, så det fralægger jeg mig ethvert ansvar for, det har jeg ikke noget med at gøre.

Når vores vurdering er, som den er, så er den jo bygget på, at vi kan se, hvordan tingene faktisk har været. Der er erfaringer med det. Der er sket noget i Norge, der er sket noget i England, og der sker noget i USA, hvor man bruger de her forskellige typer af styringsredskaber, hvor man på præcist udvalgte tidspunkter sørger for, at

der bliver stukket en test ud, som skal bruges til noget, der ligger uden for lærerens rækkevidde, nemlig til kontrol af, hvad det er, der foregår. Vi ved også, at det virker tilbage på undervisningen. Og som hr. Kim Mortensen vil vide, fordi vi jo har haft et glimrende samarbejde om modstanden mod regeringens forbud mod gruppeeksamener, så påvirker det undervisningen, hvordan der bliver testet, hvordan det bliver afprøvet, om man lærer noget eller ej. Derfor gør det en forskel, og derfor udelukker det noget andet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg forstår godt, at man er ivrig, men der er nogle taletidsregler, og jeg tror, at medlemmerne vil være interesseret i at få afviklet mødet inden for rimelige tidsgrænser. Derfor henstiller jeg til, at man overholder taletiderne, man kan selv se på knapperne, når taletiden er udløbet. Hr. Kim Mortensen.

(Kort bemærkning).

Kim Mortensen (S):

Så skal jeg forsøge at gøre det meget kort. Det, jeg bare synes kunne være rart, var, at fru Margrethe Vestager så kunne sige: Det er lige præcis det her, der gør, at dansklæreren i den her 3. klasse nu ikke længere kan praktisere den undervisning og få de dygtige, gode børn ud af det, som han altid har fået. Det savner jeg sådan set at fru Margrethe Vestager meget konkret kunne sige, nemlig at nu kan man ikke længere med det her lovforslag praktisere den her type undervisning, i stedet for at komme med en eller anden scenariemodell, som fru Margrethe Vestager kan få øje på kommer til at blive til virkelighed engang ude i fremtiden.

Kl. 13.30

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Når man ser på den debut, som testen har haft under kemi- og fysikprøven i år, og hvor jeg tror, at alle, der har været i nærheden af den, vil anerkende, at den kun tester en bestemt del af det pensum, der er, så må man sige, at når lærerne nu ved, at de bliver målt på, om deres elever er det rigtige sted på det rigtige tidspunkt fagligt set, så vil det påvirke deres undervisning. Og når noget påvirker deres undervisning, er det klart, at så er der nogle ting, som ikke længere finder sted. For Socialdemokratiet har ikke sørget for, at der blev lavet forsøg med det her; So-

cialdemokratiet har ikke sørget for, at testene er udviklet, så vi kan vurdere dem i dag; Socialdemokratiet har ikke sagt noget om, hvordan den nationale præstationsprofil skal se ud, eller om, hvordan den nationale offentliggørelse af landsresultaterne skal se ud. Det ved vi ganske simpelt hen ikke noget om.

Når man begiver sig ud i et landsdækkende eksperiment, som, hvad angår folkeskolens værdier, er en lovgivning, der sender nogle helt andre signaler end dem, vi kender i dag, så må man vurdere, at det også kommer til at påvirke den skole, som vi har. Jeg går ud fra, at det er meningen, det er jo det, vi har hørt i dag: Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti vil have en anden skole end den, vi har i dag.

Det er det, Socialdemokratiet bærer ved til, og som Socialdemokratiet står inde for. Men vi takker for tilsagnet om, at testene ikke kommer til at betyde, at de trinmål og slutmål, som i dag er brede og dybe i deres faglige perspektiv, bliver reduceret til det, der kan testes. Det glæder vi os til at holde Socialdemokratiet fast på.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Jeg beder den næste ordfører, hr. Thomas Krog, komme på talerstolen.

Thomas Krog (SF):

SF's påstand er, at børn ikke kan tvinges til at lære, børn skal have lyst til at lære, før vi kommer nogen vegne. Derfor vil SF styrke fagligheden ved at stille krav om efteruddannelse af alle lærere. Vi vil styrke erfaringsopsamlingen og udviklingen af de test, som den enkelte lærer eller skole kan bruge i hverdagen. Vi vil styrke elevernes indlæringssevne ved at tilbyde et gratis og sundt måltid mad. Vi vil sikre udviklingen af hele mennesker ved at styrke fokus på motion og motorik både på og uden for skolen og styrke samarbejdet med forældrene.

SF ønsker at gøre skolen mere rummelig og bedre til at bryde den negative sociale arv ved at sætte målet ind med tolærerordninger og specialuddannede lærere. Kort sagt vil vi en anden vej end forligspartierne, i hvert fald som vi hidtil har fået udlagt teksten af forligspartierne.

Samtidig er det stadig bekymrende uklart, hvor forligspartierne egentlig vil hen med det her lovforslag. Jeg synes, de sidste spørgsmål fra Socialdemokraterne tydeligt har understreget det, nemlig at her vedtager vi et eller andet, som egentlig ikke skal betyde noget, i hvert fald ikke for nogen af forligspartierne.

Forligspartierne har også meget kraftigt udlagt ændringerne af formålsparagraffen meget, meget forskelligt. Det er ikke lykkedes at få en helt klar vurdering af, om det nu er Socialdemokraterne eller Dansk Folkeparti, der har ret, og af, hvem der tolker den nye formålsparagraf korrekt. Er det vigtigste færdighederne og kundskaberne, eller er der ikke nogen prioritering mellem det og de andre delmål, herunder den alsidige udvikling? Det håber jeg jo så, at undervisningsministeren vil gøre klart for os alle sammen, inden vi skal trykke endeligt på stemmeknapperne.

Prioriteringen, som vi hidtil har oplevet det, af færdigheder og kundskaber betyder selvfølgelig en kraftig nedtoning af andre mindst lige så vigtige kompetencer såsom evnen til at samarbejde i tværfaglige forløb, evnen til at forstå andres behov, evnen til at finde på nye ting – ja, men jeg kunne blive ved. Hvordan skal folkeskolen og lærerne forholde sig til en lov, som forligspartierne forstår grundlæggende forskelligt? Hvordan skal folkeskolen og lærerne udvikle sig efter en ny formålsparagraf, som man ikke her kan få et klart udsagn for hvad egentlig betyder?

I hele testspørgsmålet har det været voldsomt vigtigt for forligspartierne at få gennemført, at de landsdækkende testresultater skal offentliggøres. Det har været så vigtigt, at de ikke kunne vente på at få området ordentligt analyseret og mulige test udviklet. På den anden side har argumenterne handlet om en konstant nedtoning af testenes betydning for folkeskolen. SF frygter, at den nationale præstationsprofil får stor og negativ betydning. Vi frygter en ensretning af undervisningen i retning mod det, der kan måles i testene. Vi frygter en markant øget opdeling i skoler for stærke og skoler for svagere elever. Vi frygter, at de ressourcestærke familier samles i kvarterer og i bestemte skoler, hvor huspriserne så vil stige, og at lærerne søger hen på de stærkeste skoler, hvor kommunerne satser på udvikling for at tiltrække givtige skatteydere lige netop til deres kommune.

Kl. 13.35

Den negative udvikling får virkelig vind i sejlene, når kommunerne begynder at aflønne efter testresultaterne og de årlige kvalitetsrapporter, der skal udarbejdes på baggrund af testresultaterne. Det tvinger til aflønning af lærerne på baggrund af testresultaterne og tvinger jo undervisningen i en retning, der udelukkende fokuserer på testbare færdigheder. Jeg er også

nødt til endnu en gang at understrege, at den nemmeste måde for en klasse eller for en skole at hæve testresultaterne på og derved få flere penge i kassen er at gøre folkeskolen mindre rummelig. Er det det, vi ønsker? Det er ikke det, SF ønsker. Men det sker jo, for kan man få den med den dårligste karakter isoleret og ud af klassen, ud af skolen og hen et andet sted, jamen så stiger karaktergennemsnittet jo helt automatisk. SF ønsker for alt i verden ikke, at folkeskolen skal bevæge sig den vej.

Jeg synes nu ikke, at debatten her og de afstemninger, vi har haft om ændringsforslag, har været særlig oplivende. Jeg kan kun håbe, at vi har en undervisningsminister, som lige om lidt går på talerstolen og siger, at fru Christine Antorini havde ret, da hun under førstebehandlingen sagde, at det, der sker med formålsparagraffen, ikke er udtryk for en særskilt prioritering af faglighed som nummer et. Det vil selvfølgelig være i modstrid med det, ministeren selv har svaret skriftligt, og det, Dansk Folkeparti siger om det, men det kunne jo være rart, hvis det alligevel skete og folkeskolen på den måde i hvert fald kan få lidt mindre kvababelser over det, et flertal vil vedtage om lidt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Næste ordfører bliver hr. Per Clausen.

Per Clausen (EL):

Man kan jo godt undre sig over, at forligspartierne tilsyneladende ønsker at undersøge det her lovforslag, for i hvert fald dele af forligspartierne har den grundopfattelse i det, de siger, at det ikke gør den store forskel. Det tror jeg ikke de har ret i, jeg tror, det kommer til at gøre en stor forskel.

Lad os bare tage diskussionen om formålsparagraffen først. Det er jo lidt ligesom diskussionen om, hvorvidt hønen eller ægget kommer først, om, hvorvidt det nu er det ene eller det andet, der gør sig gældende. Det eneste, man i hvert fald med sikkerhed kan sige, er, at når man siger som den socialdemokratiske ordfører, nemlig at kundskaber er forudsætningen for den personlige udvikling, så har man i hvert fald taget fejl. For der er jo ingen tvivl om, at her er der netop tale om en vekselvirkning, hvor ingen kan sige noget som helst præcist om, hvad der kommer først. I hvert fald er det sikkert, at en vis form for almen udvikling et eller andet sted er en forudsætning for, at man overhovedet

er i stand til at tage imod nogen som helst former for kundskaber.

Jeg synes sådan set bare, man skal sige, at der jo vil ske en klar ændring. Og det hænger jo sammen med, at forligspartierne vælger at se mennesker først og fremmest som arbejdskraft, om ikke nu, så som kommende arbejdskraft. Det er også det, der gennemsyrrer regeringens uddannelsespolitik og i øvrigt også al anden politik hele vejen igennem. Det er lykkedes økonomerne at sælge det synspunkt, at det vigtigste er, at mennesker bliver hurtigt færdige med deres uddannelser og er på arbejdsmarkedet så lang tid som muligt. Det er det vigtigste, og det gennemsyrrer også den her lovgivning.

Det er vel også derfor, at forligspartierne, når det kommer til stykket, ikke er særlig bekymret for, at det at satse på nogle statslige test, som også skal sendes ind til ministeriet, sådan at man kan følge med i, om tingene udvikler sig i den rigtige retning, kan skævvride undervisningen. For selvfølgelig vil man da lægge vægt på, at det, der kan måles, bliver godt. Det, der ikke kan måles, må man så se på, når man får tid til det. Og da vi også godt ved, at ikke alting kan måles, så får det, der kan, jo en betydning. Selvfølgelig kan man godt sige, at der under alle omstændigheder også skal tages højde for de andre ting, jeg siger bare, at jeg tror, at det får ganske alvorlige konsekvenser.

Kl. 13.40

Så er der spørgsmålet om udviklingsplaner. Det sælges jo på det grundsynspunkt, at man skal følge den enkelte elev tæt, man skal altså leve op til folkeskolelovens gamle krav om differentieret undervisning målrettet den enkelte elevs kundskaber osv. Spørgsmålet er så, om udviklingsplaner er den rette vej at gå. I hvert fald kan man konstatere, at det kræver nogle ressourcer, der jo vil gå fra det, der handler om at give eleverne en differentieret undervisning i stedet for bare at få lagt en plan. Et eller andet sted kan man vel sige det på den måde, at ideen med udviklingsplaner, som skal tage udgangspunkt i det enkelte individ, vel kommer af den grundopfattelse, at vi skal have fleksible mennesker, som alle sammen er fleksible på nogenlunde samme måde, for det er jo den måde, arbejdsmarkedet har brug for, at man er fleksibel på.

Det er selvfølgelig også i virkeligheden et stort spørgsmål, om den her måde at tænke på i virkeligheden rammer de kvalifikationer, som fremtidens arbejdsmarked har brug for – altså, om de test af ting, man vælger at måle her, og

om det, at man målretter undervisningen snævert til det, betyder, at man får den fleksibilitet, de kompetencer osv., der måske allerede er brug for i dag på arbejdsmarkedet, men i hvert fald er brug for i fremtiden.

Under alle omstændigheder kan man sige, at hvis man har det udgangspunkt, at det faktisk er et stort problem, at folkeskolen ikke er god nok – og det mener jeg sådan set er rigtigt – skal der selvfølgelig gøres noget ved det. Det er selvfølgelig uacceptabelt, at der stadig, ligesom der vist nok altid har været, er omkring en femtedel af eleverne, som forlader skolen med forholdsvis begrænsede læse- og skrivekvalifikationer. Det er selvfølgelig et stort problem, og det er et langt større problem i dag, end det var for 20-30 år siden, hvor jeg selv forlod folkeskolen, og hvor der bestemt også var mange, der ikke havde lært at læse og skrive ret godt, på trods af at vi blev testet hele tiden.

Enhedslistens synspunkt er så, at det, der skal gøres noget ved, i virkeligheden er udgangspunktet. Der skal tages et andet udgangspunkt, hvor vi siger, at da alle elever givetvis har et stort ønske om at lære, så gælder det om at give dem de rette betingelser for at lære, og det handler også om at give eleverne nogle rettigheder. Vi vælger altså at tage udgangspunkt i elevens lyst til at lære og i at give eleverne nogle ordentlige rammer.

Det handler f.eks. om, at man har det fornødne antal undervisningstimer. Vi synes, at man i stedet for at gå ind og styre ved hjælp af testene skulle sige, at det faktisk bør være sådan, at eleverne har ret til at modtage mindst det timetal, som i dag gives som en vejledende norm; at man har ret til at være i klasser, der ikke er større, end at det faktisk er muligt for læreren at have en tæt kontakt til den enkelte elev; at der skal være mulighed for dobbeltlærere; at der skal være ressourcer til et tæt samarbejde mellem hjem og skole; og at man skal sikre, at de midler, som afsættes til specialundervisning, faktisk også bliver brugt til det og ikke til alle mulige andre formål.

Det er vigtigt at fastholde, at lærerne ikke alene skal have en god uddannelse, når de starter som lærere – det er derfor, at læreruddannelsen, som er på dagsordenen lidt senere i dag, sådan er et særligt kapitel i tragedien om den danske folkeskoles udvikling – men også at de får efteruddannelse, hvilket selvfølgelig er af afgørende betydning, fordi det jo netop er det, der kan gø-

re, at de har de kvalifikationer, som er nødvendige.

Det er afgørende, at man bruger midler på undervisningsmaterialer. Jeg synes jo, at det er lidt paradoksalt, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti for nogle få år siden præsenterede en storstilet plan, som hed noget med it i folkeskolen, og afsatte nogle penge, som af forskellige grunde ikke rigtig er blevet brugt, i hvert fald ikke alle sammen. Det kan man se, når man sidder og behandler aktstykker til Finansudvalget. Nu har man da gudskelov fået noget, man kan bruge dem til, nemlig til at udvikle it-baserede evalueringssystemer for, og det er da herligt. Men et eller andet sted tror jeg faktisk, at folkeskoleeleverne stadig væk har brug for at få opdateret de it-redskaber, der allerede er i folkeskolen, at de stadig har brug for, at lærerne bliver dygtigere til at bruge it, og at man både bør give det et løft på seminarierne og et løft på efteruddannelsen.

Så der er sådan set mange ting, man kunne tage fat på, og der er mange ting, Enhedslisten gerne ville være med til at tage fat på. Desværre har man altså valgt at lave den her løsning, hvor man erstatter reelle forbedringer med centralisering og et endimensionelt menneskesyn.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er det ministeren.

Kl. 13.45

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Der er et tragisk sammenfald mellem den andel af eleverne, som ikke får grundlæggende kundskaber i skolen, og den andel, som aldrig får en uddannelse og derved får dårlig tilknytning til det danske arbejdsmarked. Der er 20 pct., der ikke får lært, hvad de skal, der er 20 pct., der aldrig får en uddannelse; og det er halvdelen af de tosprogede, der ikke får lært, hvad de skal, det er halvdelen af de tosprogede, der aldrig får en uddannelse. Senest er det dokumenteret, at der er en klar sammenhæng eller i hvert fald et klart sammenfald imellem de elever, som har svage boglige forudsætninger og har fået dårlige karakterer ved 9.-klasses-prøven, og så de elever, som falder fra i erhvervsuddannelserne og aldrig får en uddannelse.

Det er det, vi nu retter op på. Vi gør det bl.a. med test, som er adaptive, altså tilpasset den enkelte og med udfordringer for både svage og stærke elever. De fylder omkring 1 promille af

skoletiden, men det kan da godt være, at de vil medvirke til at sætte større fokus på læsning, som fire af de ti test jo drejer sig om. Det sker der vel ikke så meget ved. Det er da det bedste, vi kan ønske for børnene, nemlig at de får lært at læse.

Det nye, vi nu vedtager, gør ingen skade på skolens mange styrkesider, og gør ingen skade på den gode praksis, der også findes i den danske skole, og som vi selvfølgelig ikke skal ødelægge.

Jeg vil gerne takke det brede flertal, som nu skaber klarhed og ro om skolens fremtid. Nu er rammerne lagt. Nu er det tid til at samarbejde om at bruge de nye redskaber til at skabe et bedre indhold i skolens fag til gavn for ikke mindst de svage elever, men også til gavn for de andre elever.

Hvis det skal lykkes, så skal vi have et samarbejde ikke mindst med lærerne, med lederne og med kommunerne, hvis ansvar for skolen fastholdes. Når man nu bliver bedre til at dokumentere god praksis, og det er jo en af konsekvenserne af det, vi nu vedtager, så kan man også begynde at rose og fremhæve og pege på den gode praksis, sådan at vi kan få erstattet en lidt negativ skoledebat med fokus på dårlige gennemsnit med en positiv skoledebat med fokus på gode eksempler på god praksis, så vi kan appellere til den professionelle stolthed og undgå den lidt ufrugtbare debat, vi har haft.

Så lad os nu starte et nyt kapitel i dansk skolepolitik og i folkeskolens udvikling. Nu er rammerne lagt, nu skal der samarbejdes, nu skal det bevises, at vi kan bevare alle de gode sider i skolen, samtidig med at vi får lappet på de svage sider. Nu skal lærerne være stolt over alt det gode, som skal brede sig. Det er det, jeg gerne vil give tilsagn om. Og jeg vil gerne takke det brede flertal, og jeg tillader mig at kalde det det brede folkelige flertal her i Tinget, som nu stemmer ja til det her og derved giver skolen håndslag på ro og stabilitet og samarbejde om udbredelsen af god praksis.

Første næstformand (Svend Auken):

Må jeg bede ministeren om at blive stående. Vi anvender en lidt innovativ fremgangsmåde ved denne tredjebehandling, og den fortsætter vi så med, men kun under denne sag på dagsordenen. Der er korte bemærkninger til ministeren, den første er fra hr. Martin Lidegaard.

Kl. 13.50

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Ministeren er forståeligt nok som alle os andre stærkt optaget af de 20 pct. af eleverne, som ikke kommer videre end folkeskolen. Hvis vi kigger på, hvad man ved på det her område, så ved man, at hvis man skal have fat i de børn, så skal man have fat tidligere end i folkeskolen, for tit er problemet, at forældrene heller ikke har nogen uddannelse, og tit kan der opstå sprogproblemer. Det vil sige, at al forskning peger på, at hvis det er den negative sociale arv, man vil til livs, så skal man i gang, før børnene kommer i folkeskolen.

Derfor kan jeg ikke lade være med at have en fornemmelse af, at det med svage elever er sådan en undskyldning, som både Venstre og Socialdemokraterne har for at gennemføre en mere central styring af folkeskolen. For kan ministeren fortælle mig, hvorfra ministeren ved, at ved at styre skolen mere centralt hjælper man de svage elever?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

At give lærere og ledelse nye redskaber er ikke at styre centralt. Det, vi forlanger, er, at kommunerne, som allerede i dag har ansvaret, nu også får noget at have ansvaret i. Vi forlanger, at kommunerne ikke må være uvidende om, at der er skoler, som har problemer, og at der er fag, som lider, i kommunen. Det er det, som er det nye.

Så vil jeg sige, at det jo ikke bare er de 20 pct., vi er optaget af. Jeg er også, bl.a. på grund af at jeg har haft en tidligere integrationsministerpost, meget optaget af de 50 pct. af de tosprogede, som ikke forstår den utydelige danske skole. Nu gør vi den lidt mere tydelig og lidt mere skriftlig med hensyn til meddelelser mellem hjem og skole i håb om, at det kan hjælpe ikke mindst de tosprogede.

Vi er fuldstændig enige i det med, at der skal sættes tidligere ind. Det er derfor, vi allerede har indført sprogtest af alle 3-årige tosprogede og sprogtest af alle 6-årige og flere dansktimer, især til de små.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Nu hørte vi jo altså tidligere Venstres ordfører sige, at i kølvandet på den lovgivning, vi skal stemme om om lidt, så vil der altså komme nye centralt fastlagte sluttrinmålsætninger, og at man vil gå ind i det fra ministeriets side.

For at matche de her test skal hele skolen faktisk til at indrette sig efter de test. Hvis det ikke er central styring, så ved jeg ikke, hvad det er. Ministeren kan måske afkræfte, at man har tænkt sig at gøre det, for har man ikke det, så er det da interessant at få det at vide. Men indtil jeg hører noget andet, så går jeg ud fra, at man vil gøre det, og så er mit spørgsmål bare igen: Hvor ved ministeren fra, at ved at lave en mere centralt styret folkeskole hjælper man de svageste elever – er der lavet et eneste forskningsprojekt, der viser det?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg lagde mærke til, at hr. Martin Lidegaard allerede i sit første spørgsmål talte om disse test på en måde, som bygger på en misforståelse. Det samme gjaldt jo, da hr. Martin Lidegaard under ordførerdebatten tog ordet og beskrev disse test, som om det drejer sig om en bestemt test. Han hånedede forligspartierne for, at vi troede, at vi skabte udfordringer for alle elever ved at give dem den samme udfoldningstest. Fru Anne Baastrup har talt om det samme.

Det er adaptive tilpassede computerbaserede test. Hvis den første opgave er for svær, så går man videre til en lettere, og er den løst, så går man videre til en sværere. Disse test udarbejdes jo i nøje overensstemmelse med de mål, der er sat, inklusive trinmål. Og det er jo ikke sådan, at testene påvirker trinmålene, det er trinmålene, der er afgørende for, hvordan testene udformes.

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Jeg vil godt prøve at være forstående, for jeg kan jo forstå, at ministeren og SF har det samme udgangspunkt, når det handler om de 20 pct., som har nogle læsevanskeligheder, når de går ud af folkeskolen. Så hvis vi nu tror på det udgangspunkt, at testene skulle kunne hjælpe de elever, ville det så ikke være naturligt, at man brugte nogle ressourcer på opfølgning på testene? Alttså, i det øjeblik, det viser sig, at der rent faktisk er nogle af de her elever, der har læseproblemer, jamen så skal man sætte ind for at rette op på det.

Er det så ikke det, der mangler her, hvis man i øvrigt tror på tankegangen med, at testene hjælper? Mangler der ikke det, at man fylder ekstra ressourcer på? Der er ikke afsat en eneste lærer til at følge op på testresultaterne, tværtimod skal lærerne jo bruge ekstra ressourcer på at lave

elevplaner til alle, så det skal tages fra den øvrige undervisning.

Kl. 13.55

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det hele handler om opfølgningen. Testene har jo ikke noget formål i sig selv, de er ikke engang offentligt tilgængelige. De har kun ét formål, nemlig at være et pædagogisk redskab i opfølgningen. Det er opfølgningen, der er det afgørende. Der følger en værktøjskasse med, så jeg kan forsikre hr. Thomas Krog om, at opfølgning er det, det handler om.

Det nytter jo ikke noget, at hr. Thomas Krog tilsiger SF's støtte til indsatsen for de svage, når hr. Thomas Krog ikke vil gøre noget for de svage. Men hvad han ikke vil, det vil Bo Asmus Kjeldgaard på Københavns Rådhus jo heldigvis, han har åbent erkendt, at der må ske noget nyt nu, fordi det, man hidtil har gjort, ikke virker. Så kunne hr. Thomas Krog ikke lære lidt af den selverkendelse, man er nået til på Københavns Rådhus?

(Kort bemærkning).

Thomas Krog (SF):

Netop i København har man jo faktisk afsat de midler, jeg her efterlyser. Altså, tager man den konsekvens og siger, at vi skal bruge de her test, så er man jo nødt til at afsætte noget til at følge målrettet op på dem, der har problemerne. Det gør man ikke her. Det er åbenbart ikke det, man ønsker at bruge testene til. Tværtimod kan jeg forstå, at ministeren siger, at det, det handler om, er, at hele undervisningen skal indrettes efter testresultaterne, altså opfølgning, som ministeren kalder det.

Det er jo det samme som at sige: Vi tager hele undervisningen og indretter den efter, hvad testresultaterne viser. Så vil jeg bare spørge om ministerens vurdering. Er det ikke det samme som at sige, at man laver nogle statslige test og beder folkeskolen mere eller håndgribeligt om at indrette sig efter det? På den måde er ministeren jo enig i KL's høringssvar, der siger, det her er en minimering af det kommunale selvstyre af folkeskolen?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror så rigeligt, at folketingsflertallet kan måle sig med Københavns Borgerrepræsentation, når det gælder om at afsætte midler til at føl-

ge op. Der afsættes midler til sprogtest og sprogstimulering af de små elever og til ekstra dansktimer i 1., 2. og 3. klasse. Til efteruddannelse afsættes der 175 mio. kr. og til en handlingsplan for læsning 105 mio. kr. Alt i alt andrager det 680 mio. kr. over 4 år på folkeskolens område, hvis jeg ikke husker forkert, så der er sandelig sat midler af til at følge op. Det hele handler jo om opfølgningen.

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Margrethe Vestager. Jeg beder om ro under fru Margrethe Vestagers indlæg.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Ministeren har jo ret i, at der er et sammenfald mellem andelen af elever, der forlader folkeskolen med utilstrækkelige kundskaber i hvert fald efter PISA's måling, og andelen af elever på det niveau, det er steget til under den nuværende regering, der ikke får en kompetencegivende ungdomsuddannelse. Men jeg vil tro, ministeren ved, at det er et sammenfald, og at der ikke er nogen sammenhæng, for det er nemlig få elever, som forlader folkeskolen med kundskaber, som findes utilstrækkelige, der også ender med ikke at have en ungdomsuddannelse. Det viser sig nemlig også at komme an på en række andre ting. Det gør det ikke mindre utilfredsstillende, men det gør i hvert fald, at ministeren ikke skal misinformere om, hvad der er genstanden.

Det, jeg også vil sige, er, at ministerens manglende skelnen mellem, hvad der sker kommunalt, og hvad der sker statsligt, synes at være en ny ting i Venstresammenhæng. I gamle dage skelnede Venstre jo meget omhyggeligt mellem, hvad der var kommunalt, og hvad der var statsligt. Og når vi, i hvert fald rigtig mange af os, roser Københavns Kommune, så er det netop, fordi kommunen har taget ansvaret, og ikke fordi ministeren har blandet sig.

Sidst, men ikke mindst, vil jeg gerne have en ...

Første næstformand (Svend Auken):

Undskyld, så er det ministeren, og så må man vende tilbage til det i anden omgang.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan jo ikke lade være med at glæde mig over, at det, som fru Margrethe Vestager her kan stille op med over for Folketingets brede flertal, ikke

er andet end lavpolemik, som handler om, at det åbenbart skulle være den nuværende regerings skyld, at der er et stort frafald på erhvervsuddannelserne.

Hvis jeg ikke tager fejl, så er de erhvervsuddannelser blevet lovgivet for i fru Margrethe Vestagers tid. Sådan er det jo, når tidligere ministre bliver hængende i deres gamle område, så risikerer de at blive hængt op på deres tidligere gerninger, og det vil jeg da gerne gøre ved denne lejlighed.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Jamen det kan blive endnu værre. Det kan jo være, at gamle ministre går igen på deres tidligere område, og så kan de se, hvor slemt det kan blive, nemlig at man får trukket en skole frem, som er helt anderledes end den skole, ministeren selv har været med til at lovgive for, og end den skole, Venstre selv har støttet ved skoleforlig på skoleforlig på skoleforlig.

Kl. 14.00

Der er vi jo inde ved kernen, nemlig at det er Venstre, der har svigtet skolesagen. Det er Venstre, der har givet plads til, at den mest centralistiske skoletænkning hos De Konservative, Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne er blevet til skolepolitik i dagens Danmark. Men det er sagen uvedkommende, for jeg kan forstå, at ministeren ikke vil diskutere det, det bliver bare kategoriseret som lavpolemik.

Kan vi sidst og ikke mindst få ministerens tilsagn om, at den revision af trinmål og slutmål sker i respekt for den brede faglighed og for den karakter, som trin- og slutmål har i dag, og ikke med henblik på at ministerens test kan teste den snævre faglighed, som it giver mulighed for?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne gentage, at det ikke er testene, som skal styre trinmålene, men at det er trinmålene, der skal styre testene, og sådan har det været hele tiden. Men hvis et løfte om at gøre det, som vi hele tiden har tænkt os at gøre, kan berolige fru Margrethe Vestager, så er løftet hermed givet.

Så vil jeg gerne understrege, at Venstre er lige så stor tilhænger af det kommunale selvstyre som fru Margrethe Vestager, og Kommunernes Landsforening har jo erkendt, at kommunerne ikke har varetaget deres ansvar for skolen godt nok. Nu får ikke bare lærerne bedre redskaber,

nu får også kommunerne bedre redskaber til at varetage deres ansvar med. Det er det, det handler om, og alle fire forligspartier ønsker brændende, at det nu lykkes for kommunerne at leve op til deres ansvar.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 86 stemmer (V, S, DF og KF) mod 23 (RV, SF, EL, Lene Hansen (S), Torben Hansen (S), Lene Jensen (S) og Thomas Adelskov (S)).

Første næstformand (Svend Auken):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

28) Tredje behandling af lovforslag nr. L 181: Forslag til lov om ændring af lov om uddannelsen til studentereksamen (stx) (gymnasieloven) og lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx). (Ændring af grundforløbet i de treårige uddannelser).

Af undervisningsministeren (Bertel Haarder). (Fremsat 29/3 2006. Første behandling 25/4 2006. Betænkning 23/5 2006. Anden behandling 30/5 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 110 stemmer.

Første næstformand (Svend Auken):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.